

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Doberdoba« v Gornji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

ZACCAGNINI DOPUŠČA LE «OMEJENE PROGRAMSKE DOGOVORE»

KD dejansko zavrača sporazum o oblikovanju nove vladne večine

Bistveno odklanjanje političnega sporazuma s komunisti - Ponovne grožnje s predčasnimi volitvami - Oster komentar socialističnega glasila «Avanti!»

TRST, 27. — V vodstvu KD se vsi strinjajo, da je sporazum o novi večini, v kateri naj bi bili tudi komunisti, nemogoč in nezaželen. Zato pa je Zaccagnini v uvodnem poročilu v bistvu predlagal »omejene dogovore« o nekaterih programskih točkah (in torej niti o celotnem vladnem političnem ravnanju). Skratka: Andreotti je enobarna vlada, ki ostane, sporazum naj zadeva zakonodajno dejavnost zbornice, večinoma pa naj se kvečjemu razširi na PRI in PSDI, medtem ko naj bi KPI in PSI pokazali svojo »odgovornost« in tako vlado in vladno večino »podprejo« z vzdržnimi glasovi.

Ce pomislimo, da se je še pred nekaj tedni govorilo o možnosti nove vladne večine ob skupnem programu, o spremembi Andreottijeve vlade z vključitvijo nekaterih levih strank, vendar pa je zdaj jasno, koliko korakov nazaj je storila krščanska demokracija v upanju, da ji na pogajanjih ne bo treba pokusiti prečeti. Nasprotno, pod takimi pogoji bi bila pogajanja pravzaprav po nevarna za levičarske sile.

Ni naključje celo, da je Zaccagnini v svojem poročilu, ki se v bistvu ni razlikovalo od najbolj restriktivnih interpretacij Moravijevih govorov, podprlo predsednik senata Fanfani, ki je se pomislil, katere so »meje«, preko katerih KD ne sme iti v pogajanjih. Te meje so: 1. možnost

oblikovanja nove vladne večine, ko bi bila ta mogoča, 2. »omejeni dogovori« nikakor ne smejo izdati kongresnih navodil in obljub volivcem, 3. utrjena solidarnost Italije z NATO in ZDA.

Izvedlo se je tudi, da so demokristjani te dni že poskušali sondirati teren pri republikancih in socialistih, če bi bili pripravljeni podpreti vlado in tako razbiti »blok vzdržanih« strank. PRI je odgovorila, da bi to bil korak nazaj, tajnik Biasini pa je še spomnil demokristjane, kako so lani, pred razpustom parlamenta, zavrnili predloge republikanske stranke.

Poglejmo torej, kaj je dejal Zaccagnini v svojem uvodnem poročilu. Najprej je pojasnil članom vodstva, da je KD stala med izbizo »zasilne vlade« in predčasnimi volitvami. Med tema dvema skrajnostima je izbrala »odgovorno« politiko »omejenega sporazumevanja«, vendar pod pogojem, da se ne spremeni politična ravnateljstva. Iz Zaccagninjevega govora je odseval nekakšen poziv komunistom in socialistom, naj pokazejo, da se enkrat svojo odgovornost in zadovoljstvo s ponujenimi »omejenimi sporazumi«.

Piccoli je tako dodal še novo kapljico strupa, ki je orisal željo parlamentarnih skupin, naj bi pogajanja tekla na »demokratskih« predlogih in ne na socialističnem programskem osnutku.

Edini, ki se še protivi politiki vodstva, čeprav z desne, je minister

Reakcije na sejo vodstva KD so ostre. Socialistično glasilko «Avanti» poudarja, da KD zavrača politični sporazum, odklanja tudi programski sporazum in v zameno ponuja »omejen dogovor«. »O čem naj se torej sploh še pogovarjamo, se sprašuje glasilko PSI in nato potrjuje socialistične stališče: Andreottijeva vlada z vzdržnimi glasovi ne zadostuje več, potreben je vsaj programski sporazum o novi vladni večini.

»Nič novega ni povedala, je Zaccagninijevo poročilo ocenil tajnik PSDI Romita in dodal: »Če bo KD vztrajala na teh stališčih bodo rezultati zares razočarajo vredni«.

Edini, ki se zaenkrat strinja z Zaccagninijem je liberalni tajnik Zanone, vendar je podpora PLI le simbolična, saj razpolaga v zbornici s petimi poslanci.

CANDIDA CURZI

Tudi v Rimu delavski shod 1. maja

TRIM, 27. — Na prošnjo sindikalne federacije rimske pokrajine je vlada preklicala prepoved shodov in manifestacij ob 1. maju, ki jo je določil rimski prefekt po zadnjih krvavih dogodkih na rimski univerzi. Federacija je sporočila, da bo v Rimu, kot vsako leto, na dan 1. maja množični sindikalni shod na Trgu San Giovanni. Ob tej priložnosti so sindikati naslovili na rimske delavce poziv, v katerem opozarjajo na hudo gospodarsko in politično krizo, ki jo preživlja Italija, in vabijo vse prebivalstvo, naj se pridruži veliki ljudski manifestaciji, ki bo ob 10. uri. Sindikalni poziv se

zadela dejstva, ker Italija ne razpolaga z birokratsko in tehnično strukturo, ki bi lahko nadzorovala cene pri proizvajalcih. Zato je govor o tem nadzoru »gola in nevarna demagogija«. Forte je osredotočil svojo misel in svoje predloge predvsem na politiko porabe in politiko cen. Ugotovi je, da je zelo važno, da so se sindikati začeli ukvarjati prav s temi vprašanji, ko so odločili zavrniti napad na premočeno levstvo. Dodal je, da premična levstva ni »povod inflacije«, ker se njen

Dosedajni poskusi »suradnje zamrznitve cen« pri velikih proizvajalcih so bili neuspešni. Gospodarski prof. Forte je menil, da takih poskusov ni mogoče obnoviti, zlasti se

grožnje, da se bo njegova politična kariera na mestu, s katero se je sam partijski vrh priklonil mnogim voditeljem SPD končala takoj na začetku, je Benemer postopil, vendar pa je svojo odločitev spoznal na tako dvoumen način, da si je ponovno nakopal nasprotovanje in sumenice strankinega vrha.

Neposreden povod za uvedbo disciplinskega postopka je bil Benemerjev intervju, ki ga je objavil hamburški levičarski list »Konkrete«. Na vprašanje, ali se po vzoru celotne SPD ne namerjajo v bodoče ogradiati od sodelovanja z DRK, je Benemer, odgovoril, da mladi socialisti, takšnega sodelovanja sicer ne bodo iskali, vendar pa se mu tudi ne bodo izogibali, kadar bodo ocenili, da je koristno in da služi tudi krepitvi njihove lastne organizacije. »Dolga je še, da je za takšno svoje prepričanje tudi pripravljen »vzeti v račun« tudi morebitno izključitev iz SPD, saj članstvo v stranki za »mlade socialisti« ni nekakšno dogma, na katero bi morali v vsakem primeru pri-

Praznovanja obletnice OF po vsej Sloveniji

(Od našega dopisnika)

LJUBLJANA, 27. — Slovenski narod je praznoval danes svoj praznik — Dan Osvobodilne fronte. Praznovanje so marsikje združili z otvoritvijo novih industrijskih zmogljivosti in drugih objektov, na vseh praznovanjih pa so podčrtali velik pomen Osvobodilne fronte za razvoj narodnoosvobodilnega boja in socialistične revolucije med drugo svetovno vojno.

Letos je priznanja OF, poleg društva »Ivan Trnko«, dobilo še 18 posameznikov. Med odlikovane so tudi: Ema Hojkar za dolgoletno zavzeto aktivistično delo na Primorskem, zlasti pri vzgoji mladine v duhu tradicije narodnoosvobodilnega boja; Rado Janežič za dolgoletno politično in kulturno - prosvetno dejavnost med koroškimi Slovenci; Pepca Kardelj za dragocen prispevek v revolucionarnih bojih slovenskega delavstva in za dosežke pri razvoju samoupravljanja, predvsem v krajevni skupnosti; Bogdan Ošolnik za dolgoletno družbeno-politično dejavnost in ustvarjalni prispevek k razvoju jugoslovanske socialistične samouprave skupnosti; Jože Prižmotic za zvesto revolucionarno delo in tehten prispevek k zgodovinski narodnoosvobodilni boju na Primorskem in v Milani Vizintin za vsestransko pomoč, ki jo je nudil prizadetemu prebivalstvu v Posočju ob lanskem katastrofalnem potresu.

V. B.

Konec tedna srečanje Berlinguer-Marchais

TRIM, 27. — Konec tedna se bosta sestala tajnika KPI Berlinguer in KPF Marchais. Spremljala ju bo sta Sergio Segre in Jean Kanapa. Tema razgovorov bo predvsem spremenjeno stališče francoskih komunistov do skorajšnjih evropskih parlamentarnih volitev. KPF jim je do nedavnega nasprotovala, sedaj pa dopušča sodelovanje na volitvah, čeprav pod pogojem, da evropski parlament ne bo smel imeti večjih pristojnosti od državnih parlamentov.

TRIM, 27. — Današnja vsedržavna štiriurna stavka v velikih zasebnih in javnih industrijskih podjetjih, ki je zajela 900 tisoč delavcev, je popolnoma uspešna. Med stavko so sindikati priredili zborovanja, na katerih so sindikalisti obrazložili vzroke stavke in pomen delavskega boja za večjo zaposlitev.

Veliki primanjkljaj plačilne bilance

TRIM, 27. — Banca d'Italia je sporočila, da je znan primanjkljaj plačilne bilance v marcu 839 milijard lir, se pravi skoraj milijardo dolarjev. V prvem trimesečju letos beleži italijanska plačilna bilanca 1560 milijard lir izgube, kar je za 160 milijard lir več, kot v enakem obdobju lani. Tako visokega primanjkljaja plačilne bilance v marcu niso pričakovali niti največji pesimisti, ki so menili, da je bil februarjski primanjkljaj že itak na zelo visoki ravni. Sporečajo pa, da je visok primanjkljaj plačilne bilance odraz vedno večjega neravnovesja v zunanji trgovini. Velik del denarnega primanjkljaja v marcu s tuljijo, so krile banke z visoko zadolžitvijo v tujni, ki je znašala skoraj 4 tisoč milijard lir. To pomeni, da se večajo tudi italijanski dolgi znanj meja.

Forlani o važnosti beograjske konference

STRASBOURG, 27. — Na tukajšnjem zasedanju zunanjih ministrov 19. držav članic evropskega sveta so se dogovorili, da bodo storili vse, da se beograjska konferenca ne bo spremenila v navadno obtoževanje, da del, ki ne spodbuja helmske listine, temveč da bodo na njej utrdili napore za popuščanje napetosti v Evropi, za varnost, medsebojno sodelovanje in zmanjšanje oborožitve, kar je osnovnega pomena za nadaljevanje dvogovora Vzhod - Zahod. Na zasedanju so vse delegacije dale veliko važnost beograjski konferenci in poudarile, da bo mnogo prispevala k boljšim odnosom v Evropi in v svetu.

Dolar v težavah zaradi primanjkljaja v trgovini ZDA

LONDON, 27. — Ameriški dolar je neprimerno znatno izgubil na vrednosti na vseh evropskih menjalnih trgih. Padec vrednosti dolarja povezujejo z velikim trgovinskim primanjkljajem ZDA v marcu, ki je znašal 2,39 milijarde dolarjev. Ameriška valuta je največ izgubila pri menjavi z zahodnonemško marko in švicarskim frankom. Zaradi padca vrednosti dolarja je bil danes v precejšnji nevarnosti tudi funt sterling. Toda britanska narodna banka je preprečila njegovo vrednotenje z veliko prodajo tujih valut.

BERLINGUER JE SPREGOVORIL MNOŽICI 25 TISOČ LJUDI

Spominska svečanost v Cagliariu ob 40-letnici Gramscijeve smrti

Antonio Gramsci v leči malo pred smrtjo

Tajnik KPI opozoril na nevdzdržnost sedanjega političnega stanja

CAGLIARI, 27. — Pred 25 tisoč ljudmi, ki so se zgnili z vse Sardinije, je tajnik KPI Enrico Berlinguer z balkona občinske pešice spregovoril ob 40-letnici smrti ustanovitelja KPI Antonia Gramscija. Svečanosti so se udeležili najvišji predstavniki oblasti in zastopniki vseh demokratskih strank, razen demokristjanov.

V svojem govoru je Berlinguer obširno opisal pot, ki jo je italijanska partija uradno hodila pod vodstvom in navdihom Gramscija in Togliattija. Gre za borbeno pot, ki je pripomogla k zrušenju fašizma in ustanovitvi republike obnem pa za idejno logistiko, ki si ga je partija nakopala in strnila v zamisli »italijanske poti« v socializem, ki osvaja kot temeljno vrednoto boja delavskega razreda demokracijo, pluralizem in torej zaviranje enostranskega »sistema«, totalitarizma in pojmovanja internacionalizma, ki bi dopuščal obsoj vodilne partije ali države.

Berlinguer je govoril tudi o aktualnih problemih Italije.

»Ljudje so naveličani, ne zdržijo več«, je dejal tajnik KPI, ko je opisal trenutno stanje v Italiji. Kriza v gospodarstvu in družbi se odraža v vzdušju ljudstva in nomenaznih slojev, ki terjajo sile in ukrepe in nov način vladanja. »Komunisti se ne umikajo. Pripravljeni smo storiti svojo dolžnost, vendar pod pogojem, da to storijo tudi druge demokratske sile. Kajti danes ni več časa za čakanje ali slepenost: Italija potrebuje novo vlado, ki naj uživa ljudsko podporo in samo s tako podporo reši pereča vprašanja sedanjosti«.

Taka vlada pa je možna samo ob aktivnem sodelovanju vseh naprednih sil in delavskega razreda, oziroma njegovih organizacij v prvi vrsti.

V takem okviru je mesta za demokratsko dialektiko, v kateri lahko vsaka sila pokaže svoje značilnosti in poudari svoj izvirni prispevek, je nato Berlinguer na razdaljo polemiziral z demokristjani.

Ce se demokristjane in profitašistične sile ne združijo se razkorzi italijanske družbe lahko tako razpre, da bo nastala objektivna potreba po »čredu«, tudi reakcionar-nem.

Berlinguer je govoril tudi o pri-spevku, ki ga je dal Gramsci k oblikovanju napredne zavesti italijanskega delavskega razreda in predvsem njegovo pojmovanje revolucije, ki je vedno odprta na veliki množici in zavestnih sil, ne pa »eksemplarne« nasilja posameznikov ali osamljenih skupin. Tega, je poudaril tajnik KPI, naj se zaveda predvsem mladina. Revolucija je nenehno presnavljanje, uveljavljanje koordinirane pobude delavskega razreda in vseh naprednih sil.

Berlinguer je v svojem govoru izrecno omenil Togliattijev »jaltski testament« in torej odnos KPI do SZ in drugih socialističnih držav. Verjetno je, da je bil povod temu polemika, ki so jo sovjetski komunisti sprožili na proslavi Gramscijeve obletnice v Moskvi, kamor so povabili italijanskega marksista Badalonija.

Sovjetski govorniki so namreč v bistvu zanikali izvirnost Gramscijeve misli ter poudarjali, da je Gramscijeva zasluga ta, da je »pre-nesel na italijanska tla sovjetsko in Leninovo izkušnjo«. Badalonij pa ni zanikal leninističnega izvora Gramscijeve misli, vendar je pri tem poudarjal predvsem njegovo izvirnost.

Spominske svečanosti ob 40-let-nici Gramscijeve smrti so bile tudi v kraju Turi, pri Bariju, kjer je Gramsci bil dolga leta zaprt in kjer je izhiral v fašističnih tem-nicah. V jetnišnici so odkrili spominsko obeležje, pred katerim sta spregovorila polj. Reichlin in rav-natelj »Gramscijevega inštituta« Franco Ferri. (S.S.)

Benigno Zaccagnini in Aldo Moro

WILLY BRANDT IN EGON BAHR ZAČELA «ČISTITI» STRANKO

VODJA «MLADIH SOCIALISTOV» SUSPENDIRAN

Kako bodo Brandtu in Bahrju odgovorili «Jusosi»?

(Poročje za Primorski dnevnik od dopisnika Tanjuga)

BONN, 27. — Voditelja zahod-nemške socialne demokratske stranke Willy Brandt in Egon Bahr sta pri čiščenju vrst svoje partije naprej udarila po skrajni levoici. Po telefonskem posve-tu s člani predsedstva SPD so določili na dramatičen način »poročilo«, da so predsedniku »Jusosi« (Juso) Uweju Benemerju za tri pripadajo kot članu stranke s tem pa tudi predsedniško mesto, ni izvolili pred dobrima dvema mesecema na kongresu v Ham-burgu. Takoj po tej odločitvi, ki jo je generalni tajnik stranke Egon Bahr, desna roka predsedni-koči 30-letnemu berlinskemu od-metniku Benemerju, so proti nemu sprožili tudi disciplinski po-čop z namenom, da ga dokon-čno izključijo iz strankinih vrst. »Kazensko ekspedicijo« proti nemu je Ove Benemer, nasled-nik mnogo zmernejše Heidemarie

Wieszorek - Zeul, ali »erde« Hei-di« sprožil z vrsto izjav, ki so označevale sredinsko usmerjeno strankino vodstvo. Takoj po izvo-litvi je namreč bivši vodja sku-pine »Stamokap«, ki razglašala za svojo odločitev spoznal na tako dvoumen način, da si je ponovno nakopal nasprotovanje in sumenice strankinega vrha.

Neposreden povod za uvedbo disciplinskega postopka je bil Benemerjev intervju, ki ga je objavil hamburški levičarski list »Konkrete«. Na vprašanje, ali se po vzoru celotne SPD ne namerjajo v bodoče ogradiati od sodelovanja z DRK, je Benemer, odgovoril, da mladi socialisti, takšnega sodelovanja sicer ne bodo iskali, vendar pa se mu tudi ne bodo izogibali, kadar bodo ocenili, da je koristno in da služi tudi krepitvi njihove lastne organizacije. »Dolga je še, da je za takšno svoje prepričanje tudi pripravljen »vzeti v račun« tudi morebitno izključitev iz SPD, saj članstvo v stranki za »mlade socialisti« ni nekakšno dogma, na katero bi morali v vsakem primeru pri-

Forlani o važnosti beograjske konference

STRASBOURG, 27. — Na tukajšnjem zasedanju zunanjih ministrov 19. držav članic evropskega sveta so se dogovorili, da bodo storili vse, da se beograjska konferenca ne bo spremenila v navadno obtoževanje, da del, ki ne spodbuja helmske listine, temveč da bodo na njej utrdili napore za popuščanje napetosti v Evropi, za varnost, medsebojno sodelovanje in zmanjšanje oborožitve, kar je osnovnega pomena za nadaljevanje dvogovora Vzhod - Zahod. Na zasedanju so vse delegacije dale veliko važnost beograjski konferenci in poudarile, da bo mnogo prispevala k boljšim odnosom v Evropi in v svetu.

O tem je obširno govoril tudi ita-lijski zunanji minister Forlani, ki je opozoril svoje kolege, da je tre-ba ugodno ocenjevati bodočo beo-grajsko konferenco za varnost in sodelovanje v Evropi, ki bo mora-la dati velik prispevek v razvoju sodelovanja in miru. Zato je For-lani poudaril, da bo treba v Beo-gradu nadaljevati s pogovorom tu-di o vprašanji, ki presegajo okvi-re helmske listine. Čeprav je iz-ležili helmske konference, (sl)

TISKOVNO POROČILO SVETOVALSKE SKUPINE KD

KD zahteva odstop napredne tržaške pokrajinske uprave

Napad na pokrajinsko upravo in očitki o njeni neučinkovitosti in nejasnosti

Kršnarska demokracija je sprožila odprt napad na napredno pokrajinsko upravo. Včeraj je namreč svetovalska skupina KD izdala tiskovno poročilo, v katerem izredno kritično ocenjuje delovanje nove pokrajinske uprave ter zahteva njen odstop.

V decembru prejšnjega leta, je med drugim rečeno v poročilu, so socialisti in komunisti, potem ko so odpravili programski sporazum, na katerem je slonel enobravni demokratični odbor, očitali tržaški pokrajinski upravi neučinkovitost pri reševanju številnih prečnih problemov ter zahtevali izboljšanje političnega dialoga med demokratičnimi strankami. Danes, ob koncu aprila, pa ni levičarski manjšinski odbor izdal še enega nemarjantnega sklepa, s katerim je zahteval odstop pokrajinske uprave, ki bi preknil vsakršni politični in programski dialog z drugimi strankami.

Pokrajinska svetovalska skupina KD, ki nadalje reče v poročilu, je zato še enkrat izrazila odločno nasprotovanje odboru PSI - KPI in meni za potrebno, da odbor odstopi ter s tem omogoči obnovitev sočutenja med demokratičnimi strankami. Za demokratijsko stranko je potreben izhod iz dvomnosti in jasnosti in vzajemni korektnosti, kar lahko preberemo iz njenega poročila. Po tridesetih letih svojega »korektnega in jasnega« upravljanja danes skratka uči druge korektnosti in jasnosti.

Poročilo se zaključuje s trditvijo, da bo KD pripravljen sodelovati za doseg programskih sporazumov, ki naj bi zajamčili možnost nadaljevanja volje uprave, potem ko bodo odpravljene vsi nesporazumi in naspotja.

Do tu poročilo svetovalske skupine KD v pokrajinskem svetu. Takšna stališča bodo seveda imela določen odmev, reči pa je treba, da če si KD želi korektno sočutenje z drugimi demokratičnimi silami, potem ga ne more zahtevati za zastojevanjem odnosov, oziroma s stališčem, ki zahteva komisarstvo upravo.

V ZAGREBU IN NA REKI Uradna deželna delegacija PSI na uradnem obisku

Sinoci je dopotovala v Zagreb uradna deželna delegacija socialistične stranke Furlanije - Julijske krajine, ki bo imela danes srečanje z vodstvom Socialistične zveze delovnega ljudstva Hrvaške.

V NEDELJO NA GOLDONUEVEM TRGU

ENOTEN PRVOMAJSKI SHOD TRŽAŠKEGA DELAVSTVA

Na trgovinski zbornici podelitev odličij za zasluge pri delu

1. maj, praznik dela, bo sindikalna zveza CGIL-CISL-UIL v Trstu preselila v enotno manifestacijo vsega delavstva: delavci se bodo zbrali ob 8.30 na Trgu Pestalozze, odkoder se bo razvil sprevod, ki se bo podal po mestnih ulicah na Goldonuev trg. Tu bo ob 16.30 enoten shod, na katerem bo govoril sindikalni E. Maffia (UIL). Manjša shoda bodo v nedeljo tudi v Milaju, kjer bo govoril Gialuz (CG IL) in v Križu, kjer bo nastopil predstavnik CISL.

Na trgovinski zbornici bodo v nedeljo podelili odličja za zasluge pri delu. 21 delavcem in nameščencem iz naše dežele. Soden nagradienec je iz Trsta in sicer so M. Andrižeti, M. Gregori, E. Lazardi, T. Novak, F. Senardi, G. Trevisan in R. Uderzo. Slovesnost bo v glavni dvorani ustanove z začetkom ob 11. uri. Prisostvoval bo tudi podžupan predsedstva ministrskega sveta P. Bressani, ki je po rodu Furlan.

Podobno slovesnost bodo v nedeljo tudi na občini (ob 9. uri) in na pokrajini (ob 11.30), ko bodo predstavniki krajevnih uprav podelili priznanja svojim nameščencem.

Srečanje Zamberlettija s predstavniki dežele

Danes popoldne se bodo na deželni svetu sestali predstavniki deželne vlade in sveta z izrednim vladnim komisarjem za potresna področja posl. Zamberlettijem. Delegacija deželne sveta Pitoni, predsednik predstavniki političnih sil in člani komisij za deželni svet, za deželno vlado pa odborniki Bertoli, Bianchini, Mauro in Rigutti. Zamberlettija pa bodo spremljali gen. Rosso, videmski prefekt Spazianec, pordenonski prefekt in inž. Giorgi.

Uspela stavka delavcev industrijskih obratov

Tržaško delavstvo se je včeraj množično udeležilo dvurne stavke, ki jo je sindikalna organizacija

Deželno predstavništvo PSI sestavljajo deželni tajnik dr. Gabriele Renzulli, načelnik socialistične skupine v deželni svetovni odv. Pietro Zanfagnini, odgovoren za odnose s tajnikom federacije Livio Dell'Orco, tajnik tržaške federacije Claudio Boniccioli, član deželne tajništva Lucio Tringale, predstavnik deželne komisije za vprašanja slovenske narodnostne skupnosti pri socialistični stranki Lucijan Volk in odgovoren za tisk Michele Russo.

S predstavniki Socialistične zveze delovnega ljudstva Hrvaške se bo socialistična delegacija pogovarjala o odnosih med političnimi silami, o oblikah sodelovanja v novi fazi razvoja prijateljskih odnosov pri izvrševanju osimskih sporazumov in o drugih vprašanjih obojestranskega interesa.

Jutri bo socialistična delegacija obiskala Reko, kjer bo imela uradne razgovore s predstavniki mestne

Stranke bo v soboto, 30. aprila, z začetkom ob 9. uri v Rossettijskem gledališču vsedrjavno srečanje na temo: »Politična in gospodarska problematika osimskih sporazumov«. Na srečanju, ki ga bo vodil pokrajinski tajnik PSI C. Boniccioli, bosta nastopila odgovorni za zunanjo trgovino A. Aiello in predstavnik osrednjega odbora stranke P. Leon. Zaključke bo povzel predstavnik vsedrjavne vodstva PSI G. De Michelis.

V SOBOTO V ROSSETTIJU Vsedrjavno srečanje PSI o osimskem sporazumu

Na pobudo Italijanske socialistične stranke bo v soboto, 30. aprila, z začetkom ob 9. uri v Rossettijskem gledališču vsedrjavno srečanje na temo: »Politična in gospodarska problematika osimskih sporazumov«. Na srečanju, ki ga bo vodil pokrajinski tajnik PSI C. Boniccioli, bosta nastopila odgovorni za zunanjo trgovino A. Aiello in predstavnik osrednjega odbora stranke P. Leon. Zaključke bo povzel predstavnik vsedrjavne vodstva PSI G. De Michelis.

MRZLIČNA DEJAVNOST TPPZ

V Bazovici že vse pripravljeno za sobotno in nedeljsko proslavo

Bogat kulturni spored - Govorili bodo inž. Miloš Kodrič za TPPZ, Rado Pišot-Sokol za ZZZ-NOV in Federico Vincenti za VZPL-ANPI

Čeprav manjka do slovesne prvomajске proslave, ki jo tudi letos prireja Tržaški partizanski zbor in ki je prešla že v tradicijo, še nekaj dni in čeprav zahteva takšna prireditev ogromno dela in skrbi, je na velikem prireditvenem prostoru v Bazovici že skoraj vse pripravljeno. Člani zbora so že v nedeljo postavili številne kioske in dva odra, na katerih se bo odvijal kulturni spored, ter napeljali vodo in elektriko. V teh dneh urejajo le še manjše stvari ter se pripravljajo na to, da bo v soboto in nedeljo potekala vse v najboljšem redu.

Kot napovedano, bo na prvomajski manifestaciji v Bazovici v gosteh cela vrsta kulturno-umetniških skupin. Slavje se bo pričelo v soboto ob 14. uri z odprtim dokumentarnim razstavom o delovanju tržaškega partizanskega zbora v zadnjem letu. Razstava »Mi smo tu« bo v Bazovskem domu, prikazuje prizore z nekaterih koncertov in gostovanj zbora. Istočasno bodo na prireditvenem prostoru odprli kioske, v katerih bo na razpolago izključno domača kapljica in domači prigrizki.

Kulturni spored se bo pričel ob 16. uri. Po pozdravu predstavnika TPPZ se bodo na odru vrstili mešani pevski zbor iz Divače, igralna Stalnega slovenskega gledališča v Trstu ter znani folklorni ansambel »Vladimir Nazor« iz Novega Sada s spletom jugoslovanskih plesov. Preostali del večera bo posvečen družabnosti in zabavi ob zvokih glasbenega ansambla Supergroup.

Tudi v nedeljo se bo prireditev pričela ob 14. uri z odprtim kioskom. Uro kasneje pa bo polaganje vencev pred spomenikom padlih v Bazovici. V otvoritveni govor na prvomajski manifestaciji bo spregovoril inž. Miloš Kodrič, predsednik TPPZ, ki jo tržaški kronisti že deset let podeljujejo zaslužnim Tržičanom, ki so se izkazali na kulturni, na umetniški in na znanstveni ravni. Ponisa je prisotnim predstavila Fulvia Costantinides.

● Včeraj je v časnikarskem krožku predsednik združenja kronistov Ranieri Ponis spregovoril o desetletnici »Zlatega sv. Justa«, nagrade, ki jo tržaški kronisti že deset let podeljujejo zaslužnim Tržičanom, ki so se izkazali na kulturni, na umetniški in na znanstveni ravni. Ponisa je prisotnim predstavila Fulvia Costantinides.

Vprašanje KPI o družinskih posvetovalnicah

Stojan Spetič in Fausto Monfalcone sta naslovila tržaškemu občinskemu odborniku za zdravstvo vprašanje v zvezi z nameni občine za ustanovitve družinskih posvetovalnic. Deželni svet je zavrnil ustrežni zakonski osnutek, tržaška občina pa razpolaga z ustreznimi osebami. Svetovalec sprašuje, če obstaja politična volja, da se te posvetovalnice ustanovijo v občini.

DANES NA PRIZIVNEM SODIŠČU

Prof. Basaglia zopet na zatožni klopi

Obtožnica se nanaša na primer 43-letnega Giordana Savarina, ki je leta 1972 po odpustu iz psihiatrične bolnišnice ubil očeta in mater

Pred tržaškim prizivnim sodiščem se bo moral danes ponovno zagovarjati ravnatelj tržaške psihiatrične bolnišnice prof. Franco Basaglia; z njim bo na zatožni klopi tudi zdravnik dr. Edoardo De Michelis, bivši ravnatelj centra za umsko zdravje v Milaju.

Dogodek, zaradi katerega sta se Basaglia in De Michelis znašla na zatožni klopi, se je pripetil 10. junija 1972, ko je 43-letni Giordano Savarin v trenutku nerazodnosti ubil očeta in mater. Savarin je bil že večkrat na zdravljenju v tržaški psihiatrični bolnišnici in že nekajkrat so ga odslavili in izročili v varstvo staršem. Tako je bilo tudi v letu 1972, ko ga je 12. februarja mati prevzela v psihiatrični bolnišnici. Za Savarina bi moral skrbeti center za umsko zdravje v Milaju, ki so ga iz psihiatrične bolnišnice obvestili, da je bil bolnik odpušen.

Takrat pa center za umsko zdravje še ni posloval v okviru reforme psihiatrične bolnišnice, ampak je bil struktura, ki je slonela na predpostavkah prejšnjega načina

zdravstvene psihiatrične oskrbe. Prof. Basaglia je namreč svojo reformo izvedel postopoma in v letu 1972 se je vedno ukvarjal z vprašanji, ki so zadevala preureditev velikega kompenzorija pri Sv. Ivanu.

Obtožnica pa je bila dokaj ne-navadna, saj Basagliji ni očitala napak pri opravljanju zdravstvenih služb, ampak je očitek temeljil na vprašanju skorajda birokratskega značaja in sicer na dejstvu, da je izročil Savarina materi, ki je bila nepismena, in ne očetu, kot je to naredil že dvakrat prej. De Michelisju pa je očitala, da ni skrbel za bolnika.

Prvostopenjski proces se je končal 25. novembra 1975 z razsodo, v kateri je tržaško kazensko sodišče popolnoma opustilo Basaglijo, medtem ko so sodniki spoznali De Michelisja za krivega in ga obsojili pogojno na podlago leto zapora. V utemeljitvi razsode so sodniki ugotovili, da Basaglia ni zažretil nobene napake s tem, da je izročil Savarina materi, ker je sled-

V TOREK NA TRGOVINSKI ZBORNICI V MILANU

Uspešno srečanje predstavnikov italijansko-jugoslovanske zbornice

Prisotno tudi odposlanstvo iz Trsta - Osimski sporazum osnova za širšo izmenjavo blaga in industrijsko-tehnično sodelovanje - Ugoden razvoj blagovne menjave po avtonomnem računu

Na trgovinski zbornici v Milanu je bilo v torek popoldne običajno srečanje vodilnih organov italijansko-jugoslovanske zbornice iz Milana in jugoslovansko-italijanske zbornice iz Beograda. Delegacija prve je vodil predsednik Zucoli, odposlanstvo druge pa predsednik Pudar. Srečanja so se udeležili tudi predstavniki tržaške delegacije mešane zbornice, in sicer predsednik Latovčič, podpredsednik Stanko Bole, dr. Maurer in številni drugi člani organizacije.

Letošnje srečanje je bilo prvič organizirano izven okvira milanskega mednarodnega sejma, njegov uspeh pa je bil po mnenju udeležencev nadpovprečen tako po številu prisotnih članov kakor tudi po raznolikosti obravnavanih vprašanj. Zaradi tega so sklenili, da se bo mešana zbornica naslednjega leta izven vselejsejkega zveza, in to tako spomladi v Milanu kakor tudi jeseni v Zagrebu.

Uvodno poročilo o razvoju blagovne izmenjave med Italijo in Jugoslavijo je podal predsednik Italijanskega odposlanstva Zucoli, po ključu pa je bil nato prebral vodja jugoslovanske odposlanstva. Zucoli je med drugim navedel, da je vrednost izmenjane blaga v letu 1976 dosegla 1.356 milijonov dolarjev, medtem ko je znašala v letu 1975 1.241 milijonov dolarjev. Proti se je torej po vrednosti povečala za 9%, napredek pa je v celoti pripisati višjim cenam izmenjane blaga. Količinsko je namreč medsebojna blagovna menjava ostala praktično neizpremenjena, kolikor ni morda celo za spoznanje nazadovanja. Od skupnega prometa 1.356 milijonov dolarjev je na italijanski izvoz odpadlo 760 milijonov, na jugoslovanski izvoz pa 596 milijonov dolarjev. Bilanca se je po vsem tem zaključila s primanjkljajem na jugoslovanski strani, ki pa je bil konec lanskega leta znatno manjši kakor v letu 1975: omejil se je namreč na 164 milijonov dolarjev, medtem ko je znašal v letu 1975 497 milijonov dolarjev. Do zmanjšanja deficita na jugoslovanski strani je prišlo zaradi povečane obsega jugoslovanskih blaga in na tretjem (za ZSSR in Zahodno Nemčijo) med dobavitelji jugoslovanskega tržišča.

Ustvarjajoč splošen trend na mednarodnih trgih in omejitve uvoza, ki so bile v lanskem letu sprejete tako v Italiji kakor tudi v Jugoslaviji — so poudarili na srečanju — je treba imeti takšen razvoj obojestranskega prometa za uspešen, zlasti če se upoštevamo upravičeno pričakovanje, da se bo položaj v prihodnje lahko znatno izboljšal na osnovi novih možnosti, ki jih nudijo osimski sporazumi. Italija je zdaj na drugem mestu (za ZSSR) med uvozniki jugoslovanskega blaga in na tretjem (za ZSSR in Zahodno Nemčijo) med dobavitelji jugoslovanskega tržišča.

Kar zadeva izmenjavo blaga med obojestrani območji po avtonomnem računu, so na srečanju poudarili, da se je ustrežna vrednost lani povečala kar za 56% v primeri z letom 1975. V prvih treh mesecih letošnjega leta se je položaj še rahlo izboljšal, saj je vrednost izmenjave narasla z lanskih 8,3 na 8,4 milijarde lir. Tudi promet po avtonomnem računu se bo prav gotovo povečal v bližnji prihodnosti, saj so bile zanj postavljene na nedavnem srečanju mešane komisije, ki se je sestala v Portoržu 8. marca, znatno širše osnove (ustrezne sklepe morata se ratificirati vladi).

Člani italijanske delegacije so med razpravo izrazili priznanje za uspeh, ki so ga jugoslovanske oblasti do-

segle s prizadevanji po izravnavi plačilne bilance s tujino, ki se je — poleg povečanja valutnih rezerv na 1.500 milijonov dolarjev — za ključila s prebitkom 330 milijonov dolarjev. V tem okviru so izrazili upanje, da bodo dobave italijanskega blaga odsele lažje našle pot na jugoslovansko tržišče. Z jugoslovanske strani pa je bilo poudarjeno, da bi bilo poleg same trgovinske menjave treba razširiti industrijsko sodelovanje na daljši rok, omogočiti večji izvoz industrijskih izdelkov jugoslovanskega izvora v Italijo ter izkoristiti možnosti, ki jih v tem postopu nudi jugoslovanska proizvodnja celuloze, papirja, barvnih kovin, energije, prometnih storitev, itd. Prav tako so dane možnosti za širše sodelovanje pri ustvarjanju skupnih nalog in pri skupnem nastopu na tretjih trgih. Za vse to nudi osimski sporazum nadvse ugodno osnovo.

Na srečanju so obravnavali še vrsto drugih vprašanih skupnega interesa: od carinskih problemov do sodelovanja na sejmih, od ekonomske propagande do poslovanja mejnih prehodov (v tej zvezi je bila ponovno izražena skupna želja, naj bi mejni prehod pri Lipici usposobil za mednarodni potniški promet, s čimer bi znatno razbremenili Ferietice), pa še problem o medsebojnem obveščanju in o ustanavljanju področnih odborov, ki naj bi se ukvarjali s skupnimi problemi specifičnega značaja. Odbori naj bi delovali na isti osnovi kakor že obstoječi mešani odbori za plasiranje orodnih strojev.

Skupščina tržaške pravne fakultete

3. in 4. maja bo na tržaški fakulteti v predavalnici Venezijske skupščine pravne fakultete. Med dvodnevno skupščino bodo obravnavali sledeča vprašanja: 3. maja (od 16. do 20. ure) je na sporedu predavanje o odnosu pravne fakultete do problemov upravljanja prava. 4. maja (od 9. do 13. ure) bo razprava o pravni fakulteti in vprašanjih javne administracije in zasebne zaposlitve, 4. maja (od 16. do 20. ure) bo razprava o demokraciji in upravljanju, raziskovanju in didaktiki na pravni fakulteti.

Pričetek ciklusa orgelskih koncertov

V nedeljo se bo začel v cerkvi Santa Maria Maggiore ciklus orgelskih koncertov z naslovom »Maggio organistico tergestino«. Koncerte so organizirali franciskani na pobudo patra Silvia Bellotta. Prireditev, ki so jo pokroviteljstvo Avtonomne turistične in letoviške ustanove, nameravajo vrednotiti orgelsko koncertno dejavnost in vzpodbuditi so, ki se ukvarjajo s tem instrumentom. Koncerti bodo ob nedeljah 1. 8., 15., 22. in 29. maja. Priboj po večerje orgelski šoli prof. Emilia Busolinija, ki že vrsto let poučuje na konservatoriju »Giuseppe Tartini«. Nato si bodo sledili izvajalci Giuseppe Zudin (8. maja), Aurora Sole (15. maja), Marina Sindici Cecchi in Emilia Mezzeiti (22. maja), na zaključnem koncertu, ki bo 29. maja pa bo igrala Marta Tagliolato.

Predstavi TV film »Leto dni v soli«

Sinoci so v dvorani gledališča Rossetti predstavili TV film »Un anno di scuola« (Leto dni v soli), ki ga je po istoimenski povesti Gianmichele Stuparica posnel Franco Giraldi. Film so snemali v Trstu in okolici. Osnovna tema je problem dečaka, ki obiskuje gimnazij, kjer so izključno fanti. V dobi pred prvo svetovno vojno je bil seveda to velik problem, saj je bilo že to ne-navadno, da ženska z vrsto tečajev in utrjuje svoje znanje, da bi bila kot ženska sposobna in ne odvisna. V trzinu trdi preizkušenji si dekle pribori nekonvencionalen (vsaj za takratni čas) pogled v svet.

Giraldi je v povest vnesel veliko čustvenosti, več odločkov je solzavih, podobno igralcev (igralke se prav posebej) so izrazne z romantičnim peresom. Režiser najlaže estetizira pri podobah kraške pokrajine. TV film nima sicer visokolevski namenov, najbolj uspeša je ne-kolikoj sanjava atmosfera.

Gledalci naj omenimo sodelovanje članov Stalnega slovenskega gledališča.

Vročekrvna voznička

V izredno živahnem prometu, kakršen je bil v Trstu včeraj, ni nič nenavadnega, če vozniku pustijo živci. Vendar pa sta 40-letni uradnik Bruno Papi in 48-letni voznik mestnega avtobusa Giuseppe Marnech presegla vse meje. Okoli 13. ure se je Papi vozil s svojim fiatom 850 navzgor po Ul. Molino a vento, v nasprotni smeri pa je privozil Marinech z avtobusom proge števil. 33. Verjetno zaradi nepravilno parkiranih vozil je bila cesta v višini hiše števil. 17 zelo ozka in oba voznika sta hotela prva prevoziti ozko grlo. Sporazumeti se nista mogla in tako sta oba izstopila in si kar sredi ulice skočila v lase: spopad je bil precej hud, saj se bo moral Papi zdraviti na ortopedskem oddelku tržaške bolnišnice 20 dni. Marinechu pa so nudili prvo pomoč s prognozo okrevanja v 7 dneh.

NA POBUDO NŠK

Prof. arh. Marko Pozzetto o Fabianiju in Plečniku

Predavanje bo jutri, ob 18.30 v Kulturnem domu

Kot smo že poročali, prireja Narodna in študijska knjižnica dodatno predavanje o razvoju slovenske arhitekture. Predaval bo jutri, 29. t.m., ob 18.30 v Kulturnem domu prof. arh. Marko Pozzetto s turinske univerze o Fabianiju (projektorju tržaškega Narodnega doma) in Plečniku (ki je uredil znamenite Hradčane v Pragi), kot arhitekta evropskega nivoja — ob spremljavi diapozitivov. Kot za vsa dosedanja predavanja NŠK, je tudi v petek vstop prost in vabljen je predvsem dijaštvo.

Gledališča

SSG Stalno slovensko gledališče v Trstu gostuje danes, 28. t.m., ob 20.15 v Novi Gorici ter jutri, 29. t.m., ob 20. uri v Ajdovščini s predstavo neznanega avtorja »BENEČANKA«.

ROSSETTI Danes ob 20.30 ponovitev Kohoutove »ROULETTE«. Abonmatski odrezek št. 4. Rezervacije pri Osrednji blagajni v Pasazi Protti.

VERDI Drevi ob 20. uri za red E za parter in lože ter A za galerije in balkon šesta ponovitev Verdijeve opere »AIDA«. Pri gledališki blagajni so na razpolago vstopnice za še prosta mesta.

*** Pri blagajni gledališča Verdi so na razpolago abonmaji za spomladansko simfonično sezono. Sprejemajo tudi podreditve lanskoletnih abonmajev. V redu B so predvideni posebni popusti za dijakne in študente.

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU
Kulturni dom
Carsten Krüger - Ludwig Volker

MAKS ZVIZGAC

mladinska igra v dveh delih

Prevod Janez Zmajec
Scena in kostumi inž. arh. Mirko Lipušič
Glasba Aleksander Vodopivec
Režija MARJAN BEVK
Danes, 28. t.m., ob 15.30.

Drevi... se pričnejo ponovno predstave Pavla Kohouta »ROULETTE«. Gre za ponovitve, ki so potrebne, da se omogoči vsem abonmentom in drugim gledalcem, ki niso imeli še možnosti da si ogledajo zanimiv nastop. Teatra Stabile. S to predstavo je bilo tržaško gledališče na turneji po severni Italiji in je želo povzročil izredno uspeh pri občinstvu in kritiki. V predstavi »Roulette« sodelujejo med drugim, Lorenza Guerrieri, Paolo Graziosi, Anna Menichetti, Mimmo Lo Vecchio, Giorgio Valletta. Režija Roberto Guicciardini. Ponovitve do nedelje, 1. maja z naslednjimi urniki: danes ob 20.30, jutri ob 20.30, v soboto ob 16. uri in ob 20.30 ter v nedeljo ob 16. uri.

Včeraj-danes

Danes, CETERTEK, 28. aprila ZIVAN
Sinoci vidi ob 4.57 in zaton ob 19.04. — Dolina črva 14.11. — Lu na vidi ob 13.15 in zaton ob 1.59. Jutri, PETEK, 29. aprila MARINA

Vreme včeraj: Najvišja dnevna temperatura 20 stopinj, najnižja 10,4, ob 19. uri 15,7, stopnje zraka pri tisku 1015,9 mb pada, vlažnosti 68, simca 1000 70, 1200 66, 124 69, simca 1000 70, mercedes 220 D 69, capri 1500 71, 124 coupe 60. Obiščite nas v Ul. Giulia 10.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN (od 8.30 do 20.30)
Ul. Danle 7, Istraška ulica 7, Erta 3, Anna 10, Ul. C. Silino 36.
(od 8.30 do 13. in od 16. do 19.30)
Ul. Ginnastica 6, Ul. Cavana 11.

NOČNA SLUŽBA LEKARN (od 20.30 dalje)
Ul. Ginnastica 6, Ul. Cavana 11.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba za zavarovanje INAM in ENPAS od 22. do 7. ure: telef. št. 732-627.

OSMICA
Jutri bo odprl osmico OSKAR SLAVEC, Dolina 126. Točil bo črno in belo vino.

Mali oglasi

CARLI VIRGILIO vas vabi, da obiščete Autosalone Trieste za nakup novih avtomobilov FIAT vseh vrst. Imamo tudi rabljene 500 60, 70, 850 coupe 69, 127 71, 75, 128 71, 72, opel 1000 71, 1300 66, 124 69, simca 1000 70, mercedes 220 D 69, capri 1500 71, 124 coupe 60. Obiščite nas v Ul. Giulia 10.

NA KRASU iščem hišo ali majhno vilo tudi za prenoviti. Plačam vnaprejšnjo enoletno najemnino. Tel. 759926.

DRUGE VESTI
NA ZADNJI STRANI

PD LIPA — BAZOVICA

prireja danes, 28. t.m., ob 21. uri v Bazoviskem domu

KONCERT PEVSKEGA ZBORA LIPA in KLAVIRSKI RECITAL

Vijudno vabljeni!

Prosveta

Prosvetno društvo »Ivan Grbec« v šolskem prireditvi jutri, 29. t.m., ob 20.30 sklopično predavanje dr. Adria-na Saneina »NIL, VEČNA REKA ŽIV-LJENJA«, v katerem nam bo predlagatelj v besedi in z barvnimi diapozitivi prikazal lepote EGIPTA Vabljeno!

Razna obvestila

UPRAVA NARODNE IN ŠTUDIJSKE KNJIŽNICE v Trstu sporoča, da je otvoritev knjižnice v novih prostorih v Ul. sv. Frančiška 29/1 odložena do ponedeljka, 16. maja 1977, zaradi nepredvidenih tehničnih in birokratskih ovir.

PD Vesna priredi ob delavskem prazniku v soboto, 30. t.m. ob 20.30 v kriskim ljudskem domu KULTURNI PREDVEČER. Sodelujejo: moški in dekleški pevski zbor Vesna, mladinska godba na pihala in domači recitatorji. Pol ure pred prireditvijo bo domača godba zaigrala nekaj koracnic pred vaškim spomenikom padlim.

Kino

La Cappella Underground 19.00-21.30 »Gangster story«. Warren Beatty, Faye Dunaway. Barvni film. Movie Club 77. (V kinu Radio, Ul. Biondina 4, ob Ul. San Michele). Ob 16.00 Rossellinijeva »La macchina ammazzacattivi« in »Dov'è la libertà?«. Ob 19.00 Mastrocinque »Noi duri«. Totò, Fred Buscaglione, Scilla Gabel. Ob 21.00 Rossellinijev »L'Amore a Vanina«. Sandra Milo, Todor Angelopoulos. Miron 16.30 »Il male«. Režija Andy Warhol. Carol Baker in Perry King. Predvoden mladini od 18. letov. Barvni film. Nazionale 14.15 »Ben-Hur«. Charlton Heston in Jack Hawkins. Sylvia Gattacelo 16.30 »El margine«. Sylvia Kristel in Joe Dallesandro. Predvoden mladini od 18. letov. Barvni film. Fenice 16.00 »Ultimo mondo cannibale«. Režija Ruggero Deodato. Predvoden mladini od 18. letov. Excelsior 16.00 »La stanza dei vescovi«. Ugo Tognazzi, Ornella Muti. Predvoden mladini od 14. letov. Eden 15.30 »Quinto potere«. Faye Drenaway, William Holden, Peter Finch, Robert Duvall. Barvni film. Ritz 15.30 »Rocky«. Sylvester Stallone. Aurora 16.30 »L'altra metà del cielo«. Adriano Celentano in Monica Vitti. Capitoli 17.00 »La battaglia di Midway«. Charlton Heston in Henry Fonda. Cristallo 16.00 »L'Amica«. Lisa Gastoni in Gabriele Ferzetti. Predvoden mladini od 14. letov. Barvni film. Moderno 15.30 »Profondo rosso«. Režija Dario Argento. Predvoden mladini od 14. letov. Barvni film. Filodrammatico 16.3

OB GRADNJI LASTNEGA DOMA NA OPČINAH

Vera in navdušenje handikapiranih premagujeta vsakršno malodušje

Opeška skupnost-družina še zmerom čaka na obljubljeno podporo iz državnih sredstev

Dom so pokrili in sedaj naprejo!

Ko nas pot povede mimo bodočega doma handikapiranih ob pokrajinski cesti med Opčinami in Bani, vselej z zanimanjem in občudovanjem pogledamo v te prostore, ki se dišijo po svežem vetru in skozi katere se zavija prepih. Z zanimanjem, ker vemo, s kakšnim hrepenenjem si skupnost - družina handikapiranih želi varnega in udobnega zavetja, kjer ne bo več odvisna samo od milosrdne in solzavega sočutja, in ker si tudi sami želimo, da bi čimprej začela življenje, v katerem ni občutkov manjvrednosti in odvečnosti. Z občudovanjem pa, ker vemo, kako hitro, s kakšnim navdušenjem in s kakšnimi sredstvi so ti zidovi in streha nad njimi zrastle. Vse to je dejansko zraslo v lanskem poletju z navdušenjem, ki mimogrede premaguje največje napore in skrbi, in s sredstvi, ki so bila v večji meri zbrani darovi posameznikov.

Danes, na pragu tretjega poletja te gradbene akcije, je skupnost zajehtala, da se dan, ko bi morali handikapirani sprejeti ključ, oddaljuje, namesto da bi se približeval. Namesto nepropustnih oken in vrat le zmerom propustnih najlonske prečke, ki jih je zina neizprosno odplodala, in v notranjosti prostora dejansko manjka še vse, kar je pač potrebno za dostojno bivanje. V neskončno navdušenje in vero se vrinjajo osti komaj opaznega malodušja in dvomov. Ali so podpore iz javnih sredstev, ki jih predvideva zakon in ki so bile še nekoliko obljubljene, res samo lepe sanje? Ali mora ostati bitnost handikapiranih v naši tako imenovani demokratični družbi odvisna le od lažne pietete presitih in zldogčenih grofic in od tega, kar pač od časa do časa pade med darove in prispevke? Ali ni možno ustvariti tudi za ljudi, ki so priklenjeni na vozice, takšne pogoje, da bodo samozavestni in celo koristni družbi, v kateri živijo? O državnih podpori, na katero je opeška skupnost računala za dopolnitev še zadnjih, pa tudi najdražjih gradbenih del, ni duha ne glava. Material je vedno dražji. Gospodarska kriza ne prizanaša nikomur. V takšnem položaju so sredstva, kolikor jih je še ostalo, povsem nezadostna.

Ce je ob vsem tem le kanila kapljica grenkobe in vrhano posodo optimizma, je vendarle ni utegnili zagrebiti. Še vedno je optimizma. Beremo ga v pogledu Karla Kalcia iz Gropade, ki je kljub svoji bolezn, ki ga priklenila na vozice, gonilni stroj pri gradnji opeškega doma.

Kdor ga je poznal, se pred tremi leti, v njegovem srcu in v njegovih očeh videl temelj. Ko se je začel ureničevati načrt gradnje doma, pa se je v njih prižgala luč in njena svetloba je čedalje živahnjša. Očrti je v sebi nesluteno moč, ki premaguje in ki je dejansko prema-

BENEŠKI DNEVNIK

Izvajanje osimskih sporazumov zahteva zavzetost komunistov

Deželna svetovalca KPI Colli in Lovriha nakazala smernice ter poudarila potrebo po uveljavitvi slovenskih šol v Beneški Sloveniji

Deželna svetovalca KPI Colli in Lovriha sta se udeležila aktivne strani ga je skidali območni odbor stranke Nadiških dolin, Čedadna in Manzana. Tema srečanja je bilo izvajanje uresničevanja osimskih sporazumov. To je vprašanje izredne aktualnosti, za katero se morajo komunisti z vsemi svojimi močmi zavzeti, kot so se vselej zavzemali za reševanje problemov med obema območnima državama. Načelnik svetovalske skupine KPI v deželni skupnosti Colli je v svojih posegih na tem aktivno podprl predvsem politični pomen Osima, ki predstavlja prvi primer mirolojubnega reševanja omejenih problemov ter sodelovanja med državama z različnimi političnimi sistemoma. Ta rezultat je bil sad velike enotnosti demokratičnih sil, je dejal Colli, to enotnost pa je treba še naprej krepite tudi v nadaljnjih fazah dejanskega izvajanja sporazumov.

Po uvodnem poročilu Petriciga ter posebnih Brugnolija, Mariniga, Renetisa, Cristegija, Strolzinija, Zamoja, Calderinija, in Batocetija, sta deželna svetovalca nakazala smernice, po katerih bi se morala KPI ravnati v tej politični fazi izvajanja sporazumov. Napitnjene govorice, ki jih razširja predvsem tržaški »Piccolo« ter nekateri furlanski krogi in ki označujejo osimski sporazum za omejen in interesno odločen, Italije, nimajo opravičila. Kljub temu pa do dolocene nevarnosti obstaja, to je predvsem nevarnost rušenja enotnosti ostajajo trdno na strani komunistov, ki je med drugimi Sloveniji po močnejši dokazati, da sta Osimo in potres, ki je prizadel ljudstvo naše dežele, bila in ostaneta dva neolocene momenta.

Poleg političnih vprašanj je aktivni biotični tudi kulturno problem dejal, da je bila komaj odpravljena velika ovira pri izvajanju ne more več zanikati prisotnosti Slovencev v videmski pokrajini. Prav zato pa ne bo mogoče ne upoštevati tudi ustavnega načela o zaščiti narodnostne skupnosti v Beneški Sloveniji. Ni več dovolj le obstoj ka-

MRZLIČNO POTEKAJO ZADNJE PRIPRAVE

Jutri dopoldne bo otvoritev 7. «sejma za Vzhod» ESPOMEGO

Jugoslavija najbolj številno zastopana - Vlado bo na otvoritvi zastopal podtajnik Pierluigi Bressani - V ponedeljek bodo v Gorici trgovine odprte

Na razstaviščnem prostoru pri ločnem mostu mrzlično urejajo paviljone in razstavne prostore. ESPOMEGO, goriski sejem za Vzhod, bo namreč odprl vrata predstavnikom oblasti jutri dopoldne ob 11. uri, takoj zatem pa bo razstava odprta tudi za publiko. Sejma bo odprt do nedelje, 8. maja. Vsak dan bodo posebne manifestacije.

Goriška zveza trgovcev je v zvezi s sejmom in tudi s sodelujočimi prazničnim dnem v Jugoslaviji povabila svoje člane, naj imajo v ponedeljek, 2. maja, trgovine odprte. Pričakujejo namreč prav zaradi sejma ESPOMEGO, zelo veliko turistov iz Jugoslavije, zlasti še iz Slovenije.

Na jutrišnji otvoritvi bo rimsko vladno zastopal podtajnik v predsedstvu vlade Pierluigi Bressani, ki bo imel tudi priložnost govor. Poleg njega bosta govorila še predsednik trgovinske zbornice Lupieri in v goriki župan De Simone. Pričakujejo udeležbo številnih gospodarstvenikov iz raznih držav, med temi največ iz Jugoslavije.

Med tujimi državami so Jugoslavijo najbolj množično zastopali. Sodeluje kar trideset jugoslovanskih podjetij. Jugoslavija bo imela prireditelja Dan Jugoslavije, ki bo posvečen v dopoldanskih urah preučevanju gospodarskih in trgovskih vprašanj. Popoldne, ob 15. uri dalje, bodo v neki osrednji kinodvorani predvajali brezplačno jugoslovanski film »Kozarac«. Zvečer, ob 20. uri, pa bo na sejmah glasbeni nastop z Goriškim oktetom. Vselej planšarji in modno revijo. Napovedovalca bod spikerka kopske televizije Bruna Alessio. Odprt bo tudi kiosk iz slovenskimi specialitetami.

Poleg dnevo Poljske (5. maja), Koroske (6. maja), Madžarske (7. maja), so na sporedu tudi strokovna srečanja.

Jutri dopoldne, ob 14.30 dalje, bo v goriški klavirni v Krasni ulici prodajni sejem junic. V soboto ob 9.30 bo deželno zborovanje zveze obrtnikov na temo »Nove opešne možnosti za obrtne dejavnosti v zgodovinskih sredstvih«. To zborovanje bo v dvorani trgovinske zbornice. Istosodno pa bo v dvorani deželnih stanov na goriškem gradu, na pobudo goriške zveze živinorejcev, pogovor o izkušnjah pri umetnem osemenjevanju živine.

V nedeljo, 1. maja, bo v dvorani trgovinske zbornice študijski sestanek o ureditvi obalnega področja v naši deželi. Goriška zveza trgovcev pa bo naslednji dan, 2. maja, ob 17. uri popoldne, počastila tridesetletnico svojega obstoja. Prisoten bo vsedravnji predstojnik konfederacije trgovcev Orlando, nekateri zaslužni trgovci bodo nagradili. Proslava bo v dvorani deželnih stanov na goriškem gradu.

O vprašanjih, ki zanimajo pridelovalce žlahtnih vin, bo govor zadnji dan sejma, v nedeljo, 8. maja.

V soboto, 30. aprila, bo na teniških igriščih na Rojcih in v Drevovalu 20. septembra srečanje med tenisti naše dežele in Slovenije.

Po večerji v hotelu »Pugleda« so gostje iz dolinske občine še dalje časa zadržali v prijateljski družbi.

V. L.

Športno srečanje za pokal »Timballo«

V soboto, 23. aprila, je bil že drugi tek čez dno in strn za pokal »Timballo«. Tekmovanja so se udeležili predstavniki petih srednjih šol z čedadskega področja in iz Nadiških dolin ter dve osemletki iz Posočja, kobarška osnovna šola »Simon Gregorčič« in tolmarska osnovna šola »France Bevk«. Prireditelj je pripravila srednja šola iz Rubignacca in goriška skupnost Nadiških dolin v počastitev tragično preminulega prof. Giorgia Timballa iz Podbocence. Prof. profesor telesne vzgoje v Spletu Slovenov je prof. Timballo navezal uspešne športne stike s šolami Posočja. Cilji njegovega delovanja so bili predvsem poglobitev medsebojnega razumevanja in prijateljstva ne glede na narodne in jezikovne razlike.

Prireditve so se udeležili vidnejši predstavniki šolstva in omejenosti upravnega in političnega življenja čedadskega področja in Nadiških dolin. Po tekmi in nagradjenju je bila zaključena. Športna srečanja se je letos nasmešnila ekipam iz Kobarida, Tolminja in Spletu Slovenov. Pokal »Timballo« pa si je za letošnja prireditelja kobarška šola »Simon Gregorčič«.

HORTIKULTURNO DRUŠTVO PORTOROŽ

vabi na

tradicionalni sejem rož 77

OD 30. APRILA DO 3. MAJA

V AVDITORIJU — Senčna pot 10 — PORTOROŽ

Urniki: od 8. do 12. in od 14. do 19. ure

Za izvajanje osimskih sporazumov

Sestanek goriškega odbora s podpredsednikom Stopperjem

Goriški župan De Simone in člani goriškega odbora so se v torek zvečer sestali s podpredsednikom deželne vlade Stopperjem in deželno odbornikom Tripanjem in Cocijanjem. Na sestanku so preučili vsa vprašanja in perspektive uresničevanja osimskih sporazumov na goriškem področju. V glavnem je šlo za preučitev vprašanj odprta prehoda v Ulici sv. Gabrijela in gradnje omejenih naprav na prehodu štandrez-Vrtojba. Govorili pa so tudi o ureditvi voda Šoce, kjer bodo zgradili hidroelektrarno in namakalni jek. Pogovor med goriškimi občinskimi upravitelji in Stopperjem je bil v zvezi s skorajšnjim sestankom deželnega odbora za izvajanje osimskih sporazumov. Stopper je namreč predsednik tega odbora.

Navat turistov večerj v Gorici

Ob večeršnjem dnevu Osvobodilne fronte, ki je v Sloveniji republi-

V TOREK V NOVI GORICI

Prijateljsko srečanje med dijaki šol »Ivan Trinko« in »Milojke Štrukelj«

Srečanja so se udeležili tudi dijaki zagrebške osemletke

Skoro devdeset dijakov in dijakin slovenske in srednje šole »Ivan Trinko« iz Gorice je bilo v torek prireditelj na »dnevu šole«, ki ga je priredila v Novi Gorici tamkajšnja osemletka »Milojke Štrukelj«. Goriški dijaki so se v Novi Gorici sešli z novogoriškimi tovariši in s skupino osemletke iz Zagreba, ki imajo že več let prijateljske stike z Novogoričani. Prvotno predvideno srečanje se je tako spremenilo v »trajno«. Kar je bilo zelo koristno, karu moč goriški dijaki so se prvič znašli v družbi s hrvaškimi vrstniki.

Srečanje je praktično trajalo ves dan. V kulturnem programu so nastopili dijaki vseh treh šol. Goričani so prikazali ciklus del goriških in zmojskih pesnikov, nastopili je tudi pevski zbor in svoje znanje je pokazal mlad harmonikar. Nekaj podobnega so pokazali tudi novogoriški dijaki. Zagrebčani pa so nastopili s folklorno skupino. Še pred prireditvijo so dijaki treh šol sregovorili o pomenu tega srečanja. Zatem se je skupina dijakov vseh treh šol pričela ukvarjati s slikarskim ex tempore, druge skupine pa so se pomerile v športnih tekmovalnih in sicer v moški in ženski odbojki, košarki in tekmah med dvema ognjema.

Prisotni so bili tudi ravnatelj in profesorji šol, dan je potokeval v prijateljskem razpoloženju. V kratkem gre na ekskurzijo v Slovenijo večina skupina dijakov treh razredov goriške nižje srednje šole.

DEŽURNA LEKARNA V TRZICU

Danes ves dan in ponoči je v Trzicu dežurna lekarna Rismondo, UL. Enrico Toti - tel. 72701.

Jutri v Števerjanu seja občinskega sveta

Jutri ob 20. uri bo v Števerjanu seja občinskega sveta. Svetovalci bodo razpravljali o spremembah proračuna za letošnje leto in o razdelitvi študijskih podpor. Istosodno bodo sklepali tudi o stroških za prevoz učencev in dijakov.

V Štandrezu je umrl Mirko Mučič-Kovačev

Pred dobrim tednom se je štandrezska skupnost poslovila od svojega rojaka Mirka Mučiča bolj znanega v vasi kot »Mirko Kovačev«.

Pokojni Mirko, trgovec po poklicu, je umrl po kratki bolezni v goriški bolnišnici v 77. letu starosti. Dolga leta je pokojnik prebival v zelenjavni na delu in jo prevažal dnevno na tržaško tržišče. Tega poklica se je lotil le naključno, saj se je v mladih letih zaposlil na železnici, a zaradi svojih naprednih idej in verjetno tudi radi tega, ker je bil Slovenec, so ga odločili.

Ob tej žalostni priložnosti se jih domska skupnost spominja. Mirkovim svojcem pa izreka globoko sožalje.

Spolna vzgoja v Krminu

Spolna vzgoja v neki italijanski osnovni šoli v Krminu je starejši otrok razdelila v dva, med seboj enako močna tabora. En del se je opredelil za spolno vzgojo in za vse, kar ta vzgoja prinaša, drugi pa se je postavil na nasprotni breg ter ima na svoji strani tudi večino učiteljskega, ki je — tako ve — zavljal neki občinski odbornik — med najbolj konservativnimi v goriški pokrajini.

Dogodek, ki je povzročil zaostrev, se je pripetil pri popoldanskem pouku, ki ga je uvedla nova, levičarska občinska uprava. Pri pouku risanja (prostovoljni) popoldanski pouk, ki ga imajo honorarni učitelji, obsega tudi telovadbo in glasbo ter poučevanje slovensčine, nemščine in furlanščine) je namreč učitelj naročil učencem, naj narišejo, kako si predstavljajo spol. Vsi otroci so narisali svojo predstavo o spolu. Te risbe so najprej razstavili v San Pier d'Isouzu, potem pa v knjižnici v Krminu. Pobudo sta zaradi originalnosti pohvalila deželni odbornik Mizauz in vicepredsednik. Oba sta poudarila večnost prispevka k spolni vzgoji otrok in k odpravljanju tabujev, ki jih je naša družba podedovala tudi na tem področju.

Ker se je občinska uprava, ki prispeva za vzgojo 150 milijonov letno, začela zanimati, kako se ta denar troši, ter uvajati dodatni pouk drugih predmetov, so se nazadnjaški krogi, ki mislijo, da je šola zadeva, ki se družbe ne sme tiktati, vrgli na občinsko upravo in jo skušajo na podlagi slikarske razstave o spolu prikazati za enomiselno. Občinska uprava je odgovorila s sklicanjem zborov.

IZVAJANJE OSIMSKIH SPORAZUMOV

MEJO NAJPREJ ZAKOLIČITI NA PREHODU ŠTANDREZ

To je pogoj za pričetek gradnje mejnih poslopj in ceste

V Novi Gorici se je sestala mešana jugoslovansko-italijanska diplomatska komisija. Jugoslovansko delegacijo je vodil ambasador v zveznem sekretariatu za zunanje zadeve Ante Drndić, italijansko pa pooblaščen minister Girolamo Trotta. Komisija je obravnavala vprašanja izvajanja osimskih sporazumov, kar zadeva označevanje državne meje med sosednima deželama.

V uradnem poročilu o pogovori je poudarjeno, da so ti potokeali v ozračju prijateljstva in medsebojnega razumevanja. Glede na to, da je državna meja skladno z osimskimi sporazumi stalna in določena, jo bo treba tudi točno označiti, kar bo očitno terjalo še precej dela in časa.

Iz virov, ki so blizu goriške občinske uprave, smo izvedeli, da obstaja v Gorici kakor tudi v Novi Gorici velik interes za to, da se meja točno doloci najprej na stičišču dveh cest na mejnem prehodu štandrez - Vrtojba. Kakor smo izvedeli so se predstavniki občinskih uprav pogovarjali z mešano komisijo ter obrazložili tudi vzroke, zakaj bi bilo potrebno, da delo najprej zaključijo na prehodu štandrez - Vrtojba in se potem lotijo zakoličenja meje drugje.

Kakor je javnosti znano, se obe občinski upravi, goriška in novogoriška, zavzemata za čimprejše odprtje mejnega prehoda, kar narekuje tudi izgradnjo objektov na tem prehodu. Gradbišča pa na tem mejnem odseku toliko časa ne bodo mogli odpreti, dokler meje ne bodo točno določili. Po sporazumu pa se bo prav na prehodu meja nekoliko premaknila v jugoslovansko korist, kar je že doslej pri projektiranju, u-

stvarlo velike težave in izgubo časa.

Medtem se na obeh straneh nadaljujejo priprave za pričetek gradnje objektov na mejnem prehodu. Na italijanski strani so oddali na dražbi gradnjo ceste in poslopj, na jugoslovanski strani pa bodo letos uredili vse potrebno ter odprli gradbišče, da bi v prihodnjem letu delo normalno šlo. Na obeh straneh usklajujejo tudi poglede na organizacijo dela v območju mejnega prehoda. Tudi jugoslovanski strokovnjaki sodelujejo pri zbiranju informacij in izkušnjah, ki so si jih pridobili v italijanskih tovrstnih postajališčih. S tem namenom so si pred tedni ogledali tovor postajališča v Vipitenu v bociški pokrajini.

Drevi v Dobrodohu zanimiv filmski večer

Drevi s pričetkom ob 20. uri bo v dvorani prosvetnega društva Jezero v Dobrodohu zanimivo predavanje o zunanjih in notranjih letorah Krasa. Predaval bo znani dobroduški jamar Stanko Košič, ki je predavanje opremlil tudi z diapozitivi. Košič se je že uveljavil pri nekaterih naših društvih z raznimi predavanji o prirodnih letorah naših krajev, zato je pričakovati, da bo drevišev predavanje s domačini utrdilo njego uglede tudi v njegovi rojstni vasi.

Po končanem predavanju bodo prikazali filmske posnetke letošnjega pustnega dne v Dobrodohu in prav tako pogreb pustnega patrona Lovreta. Ob filma sta opremljena z zvocnim posnetkom, kar bo dalo prikazanemu delu še privlačnejšo podobo. Film s pustnega dne je posnel domačin Arnoldo Jarc, onega s pogreba pa snemal iz Ronk Leban. Po uspehu, ki ga je doživel film iz lanskega pustnega rajanja je sklepali, da se bo tudi drevi natrlo radovednežev v prosvetni dvorani, ki bi radi prisostvovali »premieri« filma o letošnjem pogrebu patrona vaških šem Lovreta.

Gledališča

SSG
V Novi Gorici gostuje drevi SSG iz Trsta s komedijo neznanega beneskega avtorja »BENEČANKA«. Predstava bo ob 20.15. Abonmajška predstava za red

Mali oglasi

ISČEMO PRODAJALCO pod 30 leti starosti z znanjem slovensčine. Prednost ima tista, ki si je pridobila izkušnje v trgovini z oblačili. Za gozdarstvo in lanskega pustnega rajanja je sklopali, da se bo tudi drevi natrlo radovednežev v prosvetni dvorani, ki bi radi prisostvovali »premieri« filma o letošnjem pogrebu patrona vaških šem Lovreta.

TE DNI V OGLEJU

»Teden študij o Ogleju« posvečen odnosom z Raveno

Na njem sodelujejo tudi znanstveniki iz Slovenije in drugih držav

»Teden študij o Ogleju«, ki ga prireja inštitut za arheologijo na tržaški univerzi. Letošnji teden je posvečen odnosom med Oglejem in Raveno, mesto na drugi strani jadranskega obale. Teh odnosov je bilo zelo veliko v rimskih časih in kot so razni poročevalci povedali na tem znanstvenem simpoziju, je obstajalo med mesti veliko sorodnosti. Nič čudnega, da sta spadali v isto upravno enoto in Ravena je bila nekako na pol poti med prestolnico cesarstva, Rimom in Oglejem, ki je bila odskočna deska rimske sile za prodor na vzhod, v panonsko in podonavsko deželo.

Kot nam je povedal ravnatelj študijskega tedna prof. Mario Mirabala Roberti s tržaške univerze, po svetlo vsako leto oglejski teden preučevanju odnosov med Oglejem in Raveno, mesto na drugi strani jadranskega obale. Teh odnosov je bilo zelo veliko v rimskih časih in kot so razni poročevalci povedali na tem znanstvenem simpoziju, je obstajalo med mesti veliko sorodnosti. Nič čudnega, da sta spadali v isto upravno enoto in Ravena je bila nekako na pol poti med prestolnico cesarstva, Rimom in Oglejem, ki je bila odskočna deska rimske sile za prodor na vzhod, v panonsko in podonavsko deželo.

Kot nam je povedal ravnatelj študijskega tedna prof. Mario Mirabala Roberti s tržaške univerze, po svetlo vsako leto oglejski teden preučevanju odnosov med Oglejem in Raveno, mesto na drugi strani jadranskega obale. Teh odnosov je bilo zelo veliko v rimskih časih in kot so razni poročevalci povedali na tem znanstvenem simpoziju, je obstajalo med mesti veliko sorodnosti. Nič čudnega, da sta spadali v isto upravno enoto in Ravena je bila nekako na pol poti med prestolnico cesarstva, Rimom in Oglejem, ki je bila odskočna deska rimske sile za prodor na vzhod, v panonsko in podonavsko deželo.

Na simpoziju prihajajo univerzitetni profesorji, strokovnjaki in tudi študentje. Letos jih je približno 120. Ker je letošnja tema posvečena preučevanju odnosov med Oglejem in Raveno, so tako poročevalci kot udeleženci v glavnem italijanski in med predavatelji jih je veliko z univerzitetnih in v Trstu. So pa med udeleženci tudi gostje iz drugih držav. Med poročevalci je n.p. prof. Jaroslav Šašel z ljubljanske univerze. Govoril je o odnosih med Raveno, Oglejem in Ptujem (rimsko Poetovio), prisotni pa so bili tudi številni slovenski univerzitetni študentje. Med poročevalci je letos tudi naše profesor.

Ko so v prejšnjih letih preučevali odnose med Oglejem in njegovim okoljem, Istro, vzhodnim Sredozemljem, pa so bili med poročevalci in tudi med navadnimi udeleženci številni iz Jugoslavije, Avstrije, Grčije, itd.

Letošnji teden se je pričel v soboto, 23. aprila, zaključil pa se bo v nedeljo, 1. maja. V soboto in ne-

LUĐVKA ZORZUTA

iskrenega prijatelja goriških planincev.

SUHOPARNE, VENDAR HUDO ZGOVORNE ŠTEVILKE

Bogati so vedno bogatejši siromašni pa siromašnejši

Poglablja se prepad med Severom in Jugom - Siromašni svet, svet v razvoju dolguje bogatemu 180 milijard dolarjev - Ponekod gre razvoj bolj rakovo pot

Po večmesečnem moledovanju in po izrednih jamstvih v vseh straneh, od predstavitelja industrije do vrhov sindikalnih organizacij, je rimski vladar vendarle uspel zagotoviti si pol milijarde dolarjev posojila. Posojilo je sicer najmanj, hkrati pa majhno za kritje italijanskega potreba, ko pa je v zunanji trgovinski bilanci primanjkljaj neveljavno velik in se kljub občasnim izboljšavam ne preneha povečevati. In ko je bil zadnje mesece govor o ekonomskih problemih Italije, se je čisto poudarilo, da Italija po časi a nezahtorno drži v tako imenovani tretji svet, torej med siromašne. Čeprav nihče ne oporeka, da je italijanska gospodarstva šibka, je tudi res, da je njena industrijska zmogljivost tolikšna, da o »tretjem svetu« se ni govora. Toda prav to je v zvezi s tem, da smo si poljubno ogledali razmerje med bogatim in siromašnim svetom. Italija pa, ki je v težavah, sonda med tistih deset držav, ki jih v tako imenovanem liberalnem svetu imajo za najbolj razvite in je torej daleč od tretjega sveta, daleč od resničnega siromaštva. Reklamo, da nam italijanske ekonomsko težave služijo le kot povod za nekatera razmišljanja, oziroma ugotavljanja.

Bogastvo neke države se meri po vrednosti nacionalnega dohodka na prebivalca. Če bi šli izključno po tem merilu, pridejo v sam vrh tri petrolejske države in sicer Katar, Zdrženj, arabski emirati in Katar. Gre za tri države, pravzaprav države, ki so tako rekoč brez neč občutljive na račun petrolejskega bogastva in pride na primer v Kuvajtu po 11.500 dolarjev dohodka na državljan, v Arabijskih emiratih pride po 10.500, v Katarju pa 8.300 dolarjev na prebivalca. To so velika, rekli bi velikanska sredstva, ki pa seveda niso sorazmerno razdeljena in ne odražajo dejanskega ekonomskega stanja v deželi, kajti v trenutku, ko bi petrolejski virec presahnil, ali če bi našli kako drugo energijsko sredstvo, bi njihovo trenutno bogastvo sploh ne obstajalo. Drugače je z ekonomskimi razmerami v resnično bogatih deželah, kjer predstavlja bogastvo konkretna proizvodnja oziroma pravo bogastvo v deželi, ki ni odvisno od trenutnega stanja. Tako pride na primer v Švici nekaj nad 8.000 dolarjev na državljan. Na Švedskem pride 7.900, v ZDA nekaj nad 7.000, na Danskem skoraj 7.000, v Zvezi republik Nemčiji 6.600, v Kanadi približno 6.600, na Norveškem pa 6.600 dolarjev na državljan.

Navedli smo deset najbogatejših dežel na svetu, upoštevajoč pač trenutno bogastvo tih arabskih dežel, seveda v preprčanju, da to bogastvo zares ni le trenutno, saj bo »črna zlato« se dolgo najpomembnejši energetski vir. Sedaj pa bomo stopili na drugi konec, med siromašne, med največje siropake.

Prepad med bogatim in siromašnim svetom je strahoten, malone nepojmljiv. Znano je, da bogati svet porabi za oboroževanje ogromna sredstva. Nad 200 milijard dolarjev letno gre za orožje in vojsko. Pomnož razvitega sveta siromašnemu svetu pa je tako neznatna, da je malone smešna, posebno ker so te bogate države, da bodo dajale iz dodatno pomoč siromašnemu svetu. V letu 1975 pa je bogati svet dodelal za to pomoč le pol milijarde dolarjev. Da bi si vsaj približno ustvarili sliko o največjem siromaštvu na svetu, bomo številkam, ki smo jih navedli za bogate svet, dali kot »opendent« število o najbolj siromašnem, najbolj revnem, najbolj nerazvitem svetu. Če je vrednost nacionalnega

dohodka na enega državljan Kuvajtu 11.510 dolarjev, znaša vrednost na enega državljan v najnerazvitejši državi na svetu, v Butanu komaj 70 dolarjev na leto. V Gornji Volti, v Maliju in Ruand d znaša ta vrednost 90 dolarjev v Etiopiji, Somaliji in Burundiju znaša nacionalni dogodek 100 dolarjev, v Nepalu in Burmi 110 v Afganistanu 130 dolarjev na leto na državljan. Res je, da so življenjske razmere drugačne, toda kako bi si mogel človek zamisliti tudi v drugačnih razmerah življenje z 220-240 lirami na dan.

Zlo pa se ne konča pri tem. Bogastvo bogatih se večja, siromaštvo siromašnih pa prav tako, kajti bogate nacije, ki imajo razvito gospodarstvo, napredujejo bolj naglo kot nacije, ki so zaostale. Ponekod se dogaja celo negativni pojav, da naglo naraščanje prebivalstva »poje« tista sredstva, ki bi mogla služiti za čepav počen napredek gospodarstva in tako se dogaja, da na primer v Nigeriji, ki smo jo že omenili in ki ima letni dohodek na glavo samih 130 dolarjev, napredujejo, po rakovski poti, kajti v letu 1975 se je njeno bogastvo na državljan zmanjšalo za skoraj 4 odstotke, v Čadu se je zmanjšalo za polovico, v azijski državi Bangladešu, kjer imajo prav tako komaj 110 dolarjev dohodka na državljan, se je zmanjšalo skoraj za dva odstotka.

Vse drugače je v razvitem, v bogatem svetu. Tudi če ne upoštevamo izredno visokega napredovanja, ki ga beležijo Romunija, Islandija in Japonska, kjer so v letu 1975 imeli kar obilnih 8 odstotkov večji nacionalni dohodek, beležijo vse razvite države napredek v višini od 3 do 5 ali celo 6 odstotkov na leto, kar dokazuje, da te države napredujejo veliko bolj naglo kot se večja njihova prebivalstva, češar ne beležimo v številnih siromašnih deželah.

V mednarodnih ekonomskih krogih se pogosto govori o tako imenovanem Severu in Jugu. Če si ogledamo svet, opazimo, da so južni predeli siromašni, severni predeli sveta pa bogati. In bogati Sever, ki je svet razvoja in industrije, postaja čedalje bolj bogat ne le na račun lastne proizvodnje in morebitne malirjivosti prebivalstva, pač pa tudi na račun tega, ker je siromašni svet hkrati tudi svet surovin in brez industrije. Bogati svet izvažajo svoje produkte v siromašni svet. Samo na račun tega izvoza bogati svet zasluži na leto najmanj 50 milijard dolarjev, seveda na škodo siromašnega sveta. To se pravi, da bogati svet dobiva iz siromašnega sveta cene surovin in s tem krepko služi, hkrati pa vira v isti svet svoje produkte in s tem ponovno služi.

Po ocenah zahodnih strokovnjakov je ves svet, bogati in siromašni, krepko zadolžen. Res je, da je na primer Italija močno zadolžena, toda ni na boljsem na primer niti Velika Britanija, pa se marsikdo drugi. Zahodni strokovnjaki računajo, da je svet zadolžen za 275 milijard dolarjev. To je velika škoda vsota. Toda na siromašni svet, na svet v razvoju odpade pretežna večina tega dolga: 180 milijard dolarjev.

Se in še bi lahko govorili in razmišljali o tem vprašanju, o bogatstvu bogatih in večanju siromaštva siromašnih, oziroma o podrejenosti nerazvitih. Za zaključek bomo dodali le še nekaj števil, ki so sicer dolgočasne, vendar pa zelo ali celo najbolj zgovorne: Po prebivalstvu je na prvem mestu Azija, ki šteje 1 milijardo 980 milijonov ljudi. Na tej celini, brez Japonske, znaša nacionalni dohodek v poprečju borih 230 dolarjev na državljan na leto. Afrika, ki

Počastitev spomina na padle junake in Gregorčičeva proslava pri Sv. Ani

NOVOST V SLOVENSKIH KNJIGARNAH

Dve priložnostni knjigi ob štiridesetletnici KPS

Strogo znanstveni »Zbornik« in nekoliko poljudnejša »Desetletja bojev in zmag« - Vrsta zanimivih ilustracij

Te dni sta se ob proslavljanju 40-letnice ustanovitve komunistične partije Slovenije pojavili v knjigarnah dve knjigi in sicer »Zbornik ob 40-letnici ustanovitve kongresa KPS« ter »Desetletja bojev in zmag«.

V prvem primeru, v primeru zbornika gre za vrsto poglednih člankov in študij izpod peresa znanih slovenskih strokovnjakov. Tako je dr. Mirjo Stiplonsek napisal »Pregled značilnosti družbenopolitičnega razvoja na Slovenskem in vloga partije v njem«.

Gre za trideset strani dolgo študijo z bogato bibliografijo. Škodi približno prav toliko dolga študija z naslovom »Delavstvo in njegov ekonomski položaj v Sloveniji 1918-1941«, ki jo je napisal dr. France Kresal. Študija je polna zelo zanimivih podatkov in številic iz razdobja od ustanovitve nove države, Jugoslavije, pa do njene razrušenja ob napadu nacifašističnih sil leta 1941. Franci Filipič je nato na petdesetih straneh sestavil članek, ki govori o »Partijski organizaciji v Sloveniji v obdobju ustanovitve kongresa KP Slovenije«, Alenka Nedog pa v naslednjem nekoliko krajšem članku govori o povezovalni revolucionarni sil v okviru ljudskofrontnega gibanja na Slovenskem, torej v razdobju od 1937 do začetka vojne, do napada fašističnih sil na Jugoslavijo.

Sledi članek dr. Milice Kacin-Wohninove z naslovom »Ljudskofrontno povezovanje Slovencev v Italiji«. Kot nam sam naslov pove, govori ta članek prvenstveno o družbenopolitičnih razmerah na Primorskem, o fašistični raznarodni politiki, o fašističnem tudi ekonomskem pritisku na naše ljudi in na naše razmere, o fašističnem razizmu, hkrati pa tudi o odporu primorskega ljudstva proti fašizmu in to ne le posamično pač pa sistematično in organizirano.

Dr. Tone Zorn pa govori o protifašističnem gibanju na avstrijskem Koroskem, v tem ko se dr. Janko Pleteršek ukvarja z vprašanjem, kako je komunistična partija Jugoslavije obravnavala nacionalno vprašanje. Ante Novak pa v obsežnejši študiji govori o značilnosti množičnega mladinskega gibanja v tridesetih letih. Dr. Tone Ferenc, znan zgodovinar za NOB in za nacifašistično tematiko na našem ozemlju, je v zborniku prispeval svoj članek z naslovom »Fašistična nevarnost za obstoj slovenskega naroda«. Končno govori Zorka Tribušon o partijskih kanalih čez mejo na Goroskem. Govor je o tem, kako so vodile našine na druge poti čez Karavanke v času, ko je bila partija b Jugoslaviji ilegalna. Marko Celebič je pa napisal članek »Arhivski viri in časopisje v zvezi s problematiko proučevanja ustanovitve kongresa KPS«. Končno je v zborniku še skoraj petdeset strani dokumentov iz najrazličnejših obdobjih pred vojno.

Mamila na šolah

RIM, 27. — Dvajset odstotkov vseh tistih ljudi, ki so se že krepko predali mamili, odpade na študente. Tako izhaja iz podatkov, ki jih je dal petnajstletnik »Tuttoscuola« direktor oddelka za boj proti mamili pri Crimini napolu. Gre za alarmantne statistične podatke, je se rekel, kajti ti podatki zajemajo le tisti celotni učevalci mamil, ki svoje zadeve že ne morejo več prikriti. Pred letom dni so tisti redki študenti, ki jih je usklajeval s tem vprašanjem, trdili, da je uživanje mamil poskusilo od 30 do 35 odstotkov študentov. Po tem, kar piše danes revija »Tuttoscuola«, je treba tiste podatke nekoliko popraviti, vendar ne na boljše, pač pa na hujše.

V reviji nadalje beremo, da se razpečevalci mamil ne vrtijo okoli šol, kot tudi ne po barh blizu šol, pač pa se razpečevalci mamil širi na bolj perfiden način. Po navadi ujame posamezne študente v svojo mrežo eden izmed njih samih, to se pravi študent. Prvi študent, ki pade v mrežo mamil, postane takoj razpečevalci mamil. Da bi lahko prešel do sredstev za nakup mamila, mora mamilo prodajati in to sproti in neprestano, kajti kar pomeh, mu zmanjka sredstev za nakup zase.

V reviji beremo tudi o rezultatih ankete, ki jo je med študente mladih izvedlo združenje staršev. Pri tem najbolj preseneča dejstvo, da starši kar malo vedo o mamilih in o uživanju mamil na šolah. Petdeset odstotkov anketiranih staršev pravi, da sploh ne pozna simptomov narkomanije. Drugih petdeset odstotkov pa kaj slabo pozna te znake in od sto anketiranih staršev je le eden pravilno odgovoril na vprašanje o zunanjih znakih narkomanije.

Ko že govorimo o tem, ali se logično postavlja vprašanje, zakaj se toliko mladine predaja mamilom, Navedli bomo nekaj njihovih odgovorov: »iz radovednosti«, da bi se čutil velikega, odraslega, »da bi preizkusil občutek zgrešenosti v življenju«, »zaradi občutka samote«, »iz znakov protesta proti sistemu«, da bi se potegnil iz dolgočasnega vsakdanjega življenja, »zaradi krize vrednot v sedanjih družbah«, »zaradi nesporazumov in nesoglasja v družini, itd.

Dan pred tem, v soboto, pa so imeli lepo slavo na osnovni šoli pri Sv. Ani. Največja učilnica te šole je bila v soboto popolnoma prepolna staršev, sorodnikov slovenskih otrok, ki obiskujejo to šolo. Ob pomoči svojih učiteljev so učenci pripravili lepo Gregorčičevo proslavo. Hkrati pa tudi razstavo portretov nekaterih slovenskih pesnikov in pisateljev, začeti s Primožem Trubarjem, do Simona Gregorčiča in Francea Bečka.

Prireditelj sta začela učenca 5. razreda, Tatjana Usenich in Andrej Debelis, ki sta ob glasbeni spremljavi prikazala Gregorčičovo življenje. Nato sta napovedovala ostali program ki so ga izvajali njihovi sošolci iz vseh razredov. Najprej so bile na vrsti Gregorčičeve pesnitve, ki so jih deklamirali ob hkratnem predajanju barvnih diapozitivov, nato je nastopil otroški zborček, ki je zapel dve pesmi. Prireditelj na so zaključili otroci, ki obiskujejo glasbeno šolo in ki so izvedli nekaj skladb.

Na vrhu golenci koprškega Dijskega doma pred spomenikom prdim na Bazovici gmanji, spodaj učenci slovenske osnovne šole pri Sv. Ani, ki so pripravili Gregorčičevo proslavo.

BEŽEN SPREHOD PO TRŽAŠKIH GALERIJAH

Tramontin v »Cartesiusu«

Blandino v »Il Tribbio«

Nadaljujeta se razstavi v »Kraški galeriji« ter v veži boljunskega gledališča »France Prešeren«

Ponovno smo na kratkem sprehodu po tržaskih umetnostnih galerijah. Tudi tokrat lahko z zadovoljstvom upotujemo, da je več razstav, ki zaslužijo pozornost. Začnimo z veliko retrospektivno razstavo, ki jo je prof. Augustu Černigoju priredila v palači Costanzi tržaska občina oziroma mestni muzej Revoltella ob 50-letnici umetniškega uveljavljanja tega našega mojstra v Trstu. O razstavi smo že pisali in se bomo k njej vrnili, v tem našem sprehodu po galerijah pa bi radi le opozorili na izredno priložnost, da se podrobneje spoznamo s tem pomembnim tržaskim mojstrom preko njegovih del.

Iz palače Costanzi stopimo v galerijo »Tribbio« na Piazza Vecchia 6, kjer še dan dan razstavlja Giovanni Blandino. Giovanni Blandino je kipar, po rodu je iz italijanskega Juga, kjer se je rodil pred malo manj kot 40 leti. V omenjeni galeriji se je predstavil s kakimi desetimi barvnimi grafikami oziroma akvareli, s katerimi razstavlja, s petimi manjšimi broni in osmimi večimi in srednjevelikimi skulpturami. Njegovi osnovni motivi je ženska, ki jo upodablja v najrazličnejših oblikah in pozah, v grafiki in risbi, pa tudi v malem bronu in razstav, ki zaslužijo pozornost. Začnimo z veliko retrospektivno razstavo, ki jo je prof. Augustu Černigoju priredila v palači Costanzi tržaska občina oziroma mestni muzej Revoltella ob 50-letnici umetniškega uveljavljanja tega našega mojstra v Trstu. O razstavi smo že pisali in se bomo k njej vrnili, v tem našem sprehodu po galerijah pa bi radi le opozorili na izredno priložnost, da se podrobneje spoznamo s tem pomembnim tržaskim mojstrom preko njegovih del.

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Nočejo vam priznati vaših sposobnosti, vi pa storite vse, da to store. Cuvstva se bodo pogotila.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Spodbudno vzdušje na delovnem mestu. Nekdo vam bo izkazal hvalečnosti za uslugo, ki ste mu jo storili.

DVOJČKA (od 21.5. do 22.6.) Udeležili se boste zanimivega poskusa na področju umetnosti. Precejšnje skrbni z ljubljeno osebo RAK (od 23.6. do 22.7.) Skušaj se s sodelovati s teškočami. Bodite do sporodaj bolj diplomatični. LEV (od 23.7. do 22.8.) Če je

RADIO VIZIJA

ČETRTEK, 28. APRILA 1977

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Prvi kanal

- 12.30 Argumenti: Govorica telesa
- 13.00 Oddaja za potrošnike
- 13.24 Vremenska slika
- 13.30 DNEVNIK in Danes v parlamentu
- 15.00 IZ RIMA: KONJSKE DIRKE
- 17.00 Program za najmlajše
- 17.20 Predlog
- 18.00 Argumenti: Govorica telesa
- 18.30 Piccolo Slam - drugi del glasbene oddaje
- 19.00 Iz Rima: Konjske dirke
- 19.20 Orzovei - prvo nadaljevanje
- 19.45 Almanah in Vremenska slika
- 20.00 DNEVNIK
- 20.40 STAVIMO?

Nagradno tekmovanje, ki ga vodi Mike Bongiorno, postaja ne koliko bolj zanimivo, bolj živahno, ker se je končno pojavil do vek, ki je na razne teme bolj pripravljen, posebno se na lastno tempo. Gre za Giuliana Canevaccija, ki je na zadnjem tekmovanju odnesel kup milijonov.

21.45 Odprta škola

Ob zaključku DNEVNIK, Danes v parlamentu in Vremenska slika

Drugi kanal

- 12.30 Vidim,lišim, govorim
- 13.00 Dnevnik 2 - OB 13. URI
- 13.00 Morska biologija: PLANKTON
- 14.00 Iz Molfette: Kolesarske dirke
- 17.00 Program za mladino: Passatempo: Aluminij
- 17.25 Carlettovo drevo - risani filmi
- 17.35 Saturnina Farandola

Nadaljujejo se »neverjetne prigode« Saturnina, ki se vedno zni de, tudi ko zabrede v najhujše težave. Seveda so njegovi hodi iz težav malone čudežni, vsekakor nepričakovani.

18.00 Posvečeno staršem: ZDRAVA RAST - DOLŽNOST STARŠEV

18.25 Iz parlamenta in DNEVNIK 2 - SPORT

18.45 Zdravila

19.10 Hudci - satirična oddaja

Vremenska napoved

19.45 DNEVNIK 2 - ODPRTI STUDIO

20.40 Supergulp!

21.15 Alfred Hitchcock predstavlja: LEZIONE DI GIOCO - TV film

22.05 Priče: SANDRO PERTINI - OSVOBODITEV MILANA

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

Ljubljana

- 8.00, 9.00, 9.30, 14.00 TV v šoli: Dolina Volge, Violončelo, Računalništvo, Francoščina, Reportaža, Risanka.
- 15.00 Šolska TV: Naše univerze
- 17.10 Colargol
- 17.25 Obzorini
- 17.40 A. Ingolič: Mladost na stopnicah
- 18.15 Tito, zapisi filmskega snemalca

En delovni dan predsednika Tita predstavlja osnovo tega za nimivega filmskega zapisa norveškega snemalca Eugena Arnesena. Seveda je vmes uporabil še vrsto dokumentarnih materialov, da bi predstavil lik Tita čim bolj celovito.

19.15 Risanka

19.30 DNEVNIK

20.00 Dunaj: Svetovno prvenstvo v hokeju: CSSR - SZ

22.00 Miniature: John Lewis s Plesnim orkestrom RTV Zagreb

Stari znanec in vedno zaželeni gost jazzovskih festivalov, ameriški skladatelj in pianist John Lewis je nastopil tudi lanske leto v ljubljanskih Križankah. V oddaji, ki so jo posneli na tem 17. mednarodnem festivalu bo vodja slavnega Modern jazz kvarteta zaigral ob spremljavi plesnega orkestra RTV Zagreb dve svoji skladbi in sicer prvi sestavek iz suite Troje drobnih občutkov in Zagrebško festivalno fanfaro.

22.15 DNEVNIK

Koper - barvna

- 19.55 Otroški kotiček
- 20.15 DNEVNIK
- 20.35 PANCHO VILLA

Film je režiral Ismael Rodriguez. Igrata Pedro Armendariz in Elsa Aguirre

21.55 COLN NA REKI CRNOJEVICA, dokumentarec

22.30 Hokej na ledu: CSSR - SZ

Zagreb

- 18.15 NASE NARAVNO OKOLJE
- 18.15 Sonce, oblaki, veter
- 18.30 DNEVNIK
- 19.55 Dunaj: Hokej na ledu - CSSR - SZ
- 22.00 Paralela

Svicaarska barvna TV

- 18.00 Program za mladino: Risani filmi
- 18.55 Običinski zdravnik - TV film
- 19.45 Svet, na katerem živimo: KOLO
- 20.15 Tukaj Bern
- 21.00 REPORTER
- 22.00 Hokej na ledu: CSSR - SZ

Barvni programi

TRST A

- 7.00, 8.00, 9.00, 13.00, 14.00, 15.30, 17.00, 18.00, 19.00 Poročila: 6.00 Jutranja glasba in pogovori; 9.00 Vi in jaz; 11.00 Strnjena komedija; 12.10 Par bel; 12.30 Edith Piaf; 13.30 Danella Moretti; 14.30 Portret neke osebe; Ornella Vanoni; 15.45 Primo Neri; 18.30 Ni vse zlato... 19.15 Večerni program; 20.20 efikopter - drama; 21.05 Lahko glasba; 23.15 Lahko noč.

KOPER

- 6.30, 7.30, 8.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 18.30, 20.30 Poročila; 6.05, 7.00, 8.30 Glasba za dobro jutro; 8.35 Klavirske skladbe; 9.30 Plošče; 10.45 Glasba in nasveti; 11.15 Poslušajmo jih skupaj; 12.05 Glasba po željah; 14.00 Na prostem; 14.10 Plošče; 14.35 Knjižne novosti; 15.20 Plošče; 15.45 Folk glasba; 16.45 iz opusa velikih mojstrov; 17.00 Tribuna mladih; 17.20 Ansambel Can; 17.30 Primorski dnevnik; 17.45 Zabavna glasba; 18.00 Glasba po željah; 18.35 Mladi izvajalci; 20.00 Glasbena fantazija; 21.00 Slovenski skladatelji; 21.45 EP plošče; 22.45 Poje Robert Flack.

RADIO 1

- 7.00, 8.00, 12.00, 13.00, 14.00,

Horoskop

potrebi ne računajte na prijatelje. STRELEC (od 23.11. do 20.12.) Prejeli boste ugodno ponudbo, vendar se enkrat premislite, preden nanjo pristanete. KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Če ste dovolj pripravljeni, se nikakor ne obotavljajte sprejeti nekog odgovornost. Ljubosumost. VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Dosegli boste razveseljiv uspeh finančnega značaja. Dvigol se bo vaš ugled med prijatelji. RIBI (od 20.2. do 20.3.) V splošnem se bo vaš položaj izboljšal. Odpravili boste spor.

Patronat KZ - INAC svetuje

ODPRTJE ROKA ZA PONOVO UREDITEV »STAREJŠIH« POKOJNIN

Vpr.: »Imam 71 let in sem končal delati leta 1966, ko mi je INPS likvidiral starostno pokojnino, ki za malo presega 100.000 lir mesečno. Čeprav je moja pokojnina malo višja od minimalne, pa oseeno težko izhajam s tako nizkim rednim dohodkom. Najemnina postaja vedno višja in sploh je zavladala taka draginja, da bi mi prav prišel kak povisek na pokojnini. Je možno, da mi po dopolnitvi 70. leta starosti priznajo dodatek?«

P.S. Višja ali nižja starost ni sama sebi vr večjega pokojninskega prejemka starostnega upokojenca pri splošnem obveznem zavarovanju. Pred nekaj leti so sicer upokojeni po 65. letu starosti bili deležni posebnega »starostnega« povisa, nakaar pa so na osnovi novega odmerjanja pokojnin sorazmerno precej zvišali minimalne pokojninske prejemke in odpravili možnost avtomatičnega povisa, razen če se ne zahtevke nanaša na redno delovno razmerje po upokojitvi dotičnega upokojenca. V vašem primeru bi sicer lahko izkoristili zakon o ponovni likvidaciji pokojnine na osnovi prejemkov, ker ste stajali

se lahko obrnejo na naš Patronat za vsa podrobnejša pojasnila.

PRAVICA DO SOCIALNE POKOJNINE

Vpr.: »Moji oče je jugoslovanski državljan in ne prejema v Italiji nobene pokojnine, moja mama pa nima nobene pokojnine, ker nima plačilnih prispevkov. Noben izmed mojih staršev nima rednih dohodkov in za zdravstvene oskrbo sta v moje breme. Obenaj imam plačilni prispevek, da moja mati dobi socialno pokojnino? Upolnjujem vprašanje z navedbo podatka, da je moja mama že 65-letna.«

E.K. Res škoda, da se niste prej zanimali za vašo mam, saj na osnovi navedenih podatkov zaočnita oba socialno pokojnino? Upolnjujem vprašanje z navedbo podatka, da je moja mama že 65-letna.

Res škoda, da se niste prej zanimali za vašo mam, saj na osnovi navedenih podatkov zaočnita oba socialno pokojnino? Upolnjujem vprašanje z navedbo podatka, da je moja mama že 65-letna.

V tej rubriki naš izvedenec Boris Simoneta seznanja čitatelje z vsemi vprašanji v pristojnosti Patronata Kmečke zveze za vsa pojasnila se lahko zainteresirani obrnejo na Patronat KZ INAC. U. Cicerone 8/b, tel. 62-785 Urad je odprt vsak dan od 8.30 do 12.30 in popoldne od 15. do 17. ure, ob sobotah pa od 8.30 do 12. ure.

SPOR OB VPRAŠANJU JAVNEGA REDA V RIMU

Polemika med sodstvom in Cossigo dokaz krize v državnih telesih

Komunistični in socialistični parlamentarci zahtevajo, naj vlada poroča o sporu parlamentu - Rimski glavni pravdnik delno umika obtožbe

RIM, 27. — Silna polemika med novim ministrom Francescom Cossigo in rimskim glavnim pravdnikom dr. Pascalinom o javnem redu in o boju proti prevratniškim skupinam, je odjeknila tudi v parlamentu. Predstavniki vseh političnih strank in parlamentarnih skupin so že ostro ocenili to polemiko. Komunistični in socialistični poslanci ter senatorji pa so naslovili vladnemu predsedniku Andreottiju, notranjemu ministru Cossigo in pravosodnemu ministru Bonifaciu vprašanja, s katerimi zahtevajo pojasnila o sporu, ki je izrazil šibkost in razkroj italijanskih državnih teles.

Sklenjen je na ostrino nasprotujočih si izjav socialistični poslanci vprašujejo omenjene ministre, če in

pismom dnevniku «Il Tempo» skušal nekoliko omiliti polemiko, če da je imel v mislih samo tako imenovani «ekskluziv iz Ul. Volsci», o delovanju katerega naj bi policija dala sodstvu le skromne in krhke indicije. Zaradi tega naj ne bi vedel, zakaj naj bi začel sodni postopek proti Cossigo. Vendar sicer pozni popravek ne zmanjšuje prvotne obtožbe.

Kakorkoli že pa je brezpredmetna polemika tudi dokaz, kolikšna je zmeda v državnih telesih in do kakšne stopnje je že razkrojeno državno tkivo, saj je skorajda nepojmljivo, da se glavni državni pravdnik in notranji minister že javno laseta z izjavami tisku in se oblozujeta neizpolnjevanja dolžnosti, če že ne danja potuše prevratnikom in prikrivanja kaznivih dejanj proti državi.

Notranji minister je v intervjuju z urednikom nekega milanskega lista poudaril, da je kot zaseben državljani izredno zaskrbljen, da je tako lahkomišeln človek na čelu tako pomembnega urada kot je rimski glavni pravdnik. Dejansko se ne moti. Vendar prav tako bi lahko marsikdo omenjal njegov nastop. Zato, če je Cossigo zaskrbljen, je vsak navaden državljani zaskrbljen v še veliko večji meri, ko vidi, kako se laseta telesi, ki sta zadolženi za vzdrževanje javnega reda v državi. Sodstvo, policija in notranje ministristvo ne smejo zvrčati drug na drugega krivdo in obtožbe ob odgovornosti, ki jim je skupna in za spoštovanje katere morajo skupno odgovarjati državi. (vt)

Incident na meji med Izraelom in Jordanijo

TEL AVIV, 27. — Po daljšem času je na izraelsko-jordanski meji spet prišlo do obsejnih incidenta. V kratkem sporočilu, ki ga je objavilo izraelsko vojaško poveljstvo kaže, da je jordanski vojak pri kraju El Hama izstrelil nekaj strelcev proti izraelski postojanki. Pri tem ni bil nihče ranjen, izraelska patrulja pa je na ogenj odgovorila. Do zadnjega incidenta pred tem, je prišlo lani decembra, ko so z jordanske strani izstrelili nekaj rakot proti izraelskemu kibucu.

Nobene novosti o usodi ugrabljenega Revellija Beaumonta

PARIZ, 27. — Predstavniki kriminalističnega oddelka pariške policije je Roger Briout, ki vodi preiskavo v zvezi z ugrabitvijo prednika francoske podružnice Piata Revellija Beaumonta je demantiral glasove, po katerih naj bi se Revellijev sin Paolo sestal v Genovi s predstavniki ugra-

ZAKLJUČENI INDIJSKO SOVJETSKI POGOVORI

NOVI DELHI, 27. — Ob zaključku obiska sovjetskega zunanjega ministra Gromikova v Indiji so objavili skupno sporočilo, v katerem obe strani izražata zadovoljstvo ob podpisanih sporazumih, ki zadevajo predvsem sovjetsko posojilo Indiji v znesku 250 milijonov rubljev, o krepitvi telefonske povezave med obema državama in še povečanje medsebojne trgovinske izmenjave.

Kot rečeno je polemika odjeknila v parlamentu in vse stranke so že zavzele stališče do spora. Vse so skoraj soglasno poudarile, da je tak javni spor brezpredmeten, medtem ko bi se morali sodna in izvršna oblast sporazumeti za skupno in učinkovitejšo akcijo proti prevratnikom, ki ogrožajo varnost države. Edina izjema je krščanska demokracija, ki se je stnila okrog ministra. Marsikateri demokratski veljaki pa je izkoristil priložnost in je napadel sodstvo tudi zaradi povesem umestnih in pravičnih ukrepov, kot je bila na primer izpustitev na prostost Fabrizia Panzerija.

Dr. Pascalin je sicer danes s

ZAIRSKE IN MAROŠKE ČETE NAPREDUJEJO PROTI ANGOLSKI MEJI

ODPOR UPORNIKOV V ŠABI IZ DNEVA V DAN MANJŠI

Vodja upornikov Mbumba obtožil vladne čete, da so zakriville prave pokole v mestu Mučaci, iz katerega je vse prebivalstvo zbežalo

Zgoraj: Maroški oddelki, ki se skupaj z zairskimi vojniki borijo v Šabi. Spodaj: Zairske čete se poslužujejo tudi helikopterjev

Zgoraj: Maroški oddelki, ki se skupaj z zairskimi vojniki borijo v Šabi. Spodaj: Zairske čete se poslužujejo tudi helikopterjev

PROCES ZARADI POKOLA NA TRGU FONTANA

Dokazano: prerekanje med Giannettinijem Fredo in Venturo je samo navidezno

Bivši časnikar je vedno svetoval pajdašema obrambno linijo - Maletti in La Bruna nočeta v Catanzaru, če se Ventura ne bo prej »izpel»

CATANZARO, 27. — Vsta sočen med Fredo, Venturo in Giannettinijem je po celisti davišnji obravnavi na procesu zaradi pokola na Trgu Fontana, obem pa je bila vsaj delno potrjena ugotovitev, da spori med tremi glavnimi obtoženci so le navidezni, prozorna krinka, dejansko pa so vselej ravnali spo-azumno in odigrali vsak svojo vlogo. Iz kazalo se je tudi, da je bil bivši agent Z tisti, ki je imel v rokav vse nile padovske prevratniške in teroristične celice in da sta se Fredo in Ventura vselej obračala k njemu za navodila. Resnica si na tem procesu vendarle, pa čeprav s težavo, utira pot v labirintu sodnih

postopkov, zakonov in zasebnih interesov. Vendar vse, kar je doslej prišlo na dan, je šele neznan delček, vršček ledene gore. Razkriti je treba to, kar se skriva pod morsko gladino, vendar te naloge se s časom izjemo zagovornikom anarhistov, kot kaže, zaenkrat ne namerava lotiti nihče.

Prav tako je vzburila duhove vest, ki se je razširila davi v catanzarski sodni dvorani in ki zadeva stotnika Antonia La Bruna ter generala Gian Adelfia Maletti. Kaže, da bivša častnika obveščevalne službe zaenkrat ne nameravata priti v Catanzaro, ker da mora najprej pričati Giovanni Ventura. Treviski založnik naj bi privlekel na dan svoje domnevne stike z obveščevalno službo, zaradi česar naj bi častnika zahtevala, naj pojasni svoj položaj. Šele nato bosta pripravljena odgovarjati na vprašanja prednika, javnega tožilca in odvetnikov. Branilec anarhistov Marco Janui je s tem v zvezi poudaril: «Potem ko sta La Bruna in Maletti večkrat napovedala svoj prihod, se umikata še preden sta stopila na bojno polje. Če se pa nočeta osebno braniti, je očito, da sta se zavedla kako tehtni so dokazi o njuni krivdi.»

«Tudi če prezeemo to plat vprašanja — je pripomnil zastopnik prizadetih strank Claudio Gargiulo — bi rad poudaril dejstvo, da gre za dva častnika, ki bi se ne smela izogniti svoji dolžnosti, da odgovarjajo sodstvu za morebitne napake. Če bi se izkazalo, da je res, da sta postavila kot pogoj za svojo prisotnost v sodni dvorani, predhodno zasliševanje Ventura, potem bi pa prišli do absurdnega položaja, da obtoženci dejansko vodijo obravnavo. In žal so prisotni častniki marsikaj imeli prav ta vtis: da razprave ni vodil predsednik dr. Scuteri, pač pa prej Ventura, nato Freda in sedaj Giannettini.

Obravnava se je začela z vrsto zahtev, ki so jih odvetniki naslovili sodnemu zboru glede na včerajšnje sodno notranje ministrstva. Spodaj med obtoženci so se začeli seli v drugem delu procesa, ki je bil govor o pismih, ki sta jih Freda in Ventura, tedaj je v zaporu, poslala bivšemu časnikarju s pomočjo kamarada Claudia Muttilja in svojih odvetnikov. Pred tremi leti je s tem v zvezi Giannettini izjavil preiskovalnemu sodniku D'Ambrosiu, da sta mu Freda in Ventura poslala sporočilo, da bi ga vpletla v preiskavo, češ, da je namignil na to kot eno od možnosti, vendar magnetofonski posnetek razgovora s mlanskim sodnikom, ga je postavil na laž.

Da bi nekoliko razčistil položaj, je predsednik na predlog javnega tožilca sočuli bivšega časnikarja s Fredo in z Venturo. S tem pa je dal povod prerekanju med pajdašema, ki sta zavračala odgovornost drug na drugega. Freda je na primer trdil, da je le ugodil prošnji Venture in je po svojih zvezah pozval njegovo sporočilo Giannettiniju. Ventura pa je trdil ravno obratno in sicer, sporazumno naj bi skleni-

la stopiti v stik z bivšim časnikarjem. Freda pa naj bi pritegnil njegovo svari le zato, ker je imel trdnje vezi z agentom Z.

Med pavzami so odvetniki nadaljevali z brskanjem po zajednem dosjeju, ki ga je notranje ministristvo poslalo sodnemu zboru. Med zadnjimi dokumenti je prišlo na dan tudi izredno zanimivo pismo, ki ga je Giannettini iz Pariza pisal preiskovalnemu sodniku D'Ambrosiu, da bi mu pojasnil vzroke svojega bega v tujino. Gre za oceno o rovarjenju in za ugotovitve, ki so v odločnem nasprotju s stališčem, ki ga je bivši časnikar imel na procesu.

Bivši agent Z v bistvu potrjuje, da je pokol na Trgu Fontana spadal v širši okvir komplota proti italijanski demokraciji in da gre mandatorje iskati tudi v tujini. Do dajal je tudi, da preiskava o pokolu ne zadostuje, pač pa je treba poglobiti tudi druga vprašanja, ki so s tem povezana in končno je zaključeval, da so mogočni krogi skušali preprečiti ugotovitve resnice. Od tod čudni meniveri, lažni in d'ici, zgrešene sledi skot na primer poskus, da bi izsledili namišljenega morilca komisarija Calabresija. Giannettini zagotavlja nadalje, da je v vsem tem zbral tehtne dokaze. Da je to doslej, ki naj bi mu rešil življenje, kot je zaupal vojaškemu atašeju v Buenos Airesu in ki ga je nato na prigovarjanje SID za-

KINŠASA, 27. — Uradna sporočila zairske tiskovne agencije trdijo, da Mobutu je v maroški vojniki zasledujoče katanske upornike, ki se baje umikajo proti angolski meji. To je rezultat padca Mučace, enega večjih mest v južni pokrajini Šaba. Danes je postalo jasno, da je padec tega mesta, ki leži ob železniški progi, ki povezuje Zaire z Atlantskim oceanom, bil v bistvu ključni dogodek vsega spopada. Ko so izgubili Mučaco, so se katanski uporniki začeli umikati, ne da bi nudili večjega odpora.

«Če hočete doseči fronto, je dejal danes poveljnik v pokrajini pod vodjo Ikuu Mobutu v pogovoru s časnikarji, morate oditi v Dilolo, na meji z Angolo.» Dilolo je kakih 240 km vzhodno od Mučace.

Včeraj je Mučaco obiskal zairski predsednik Mobutu, ki je dopotoval s svojim helikopterjem. Vidno zadovoljen s potekom operacij in ob dejstvu, da se bo ta sedemdesetna vojna kmalu zaključila, se je nekaj časa sprehajal po skoraj popolnoma prazni Mučaci, iz katere se je prebivalstvo izselilo. Nekateri trdijo, da so sledili upornikom, ki jih imajo za svoje rojake, drugi pa so menili, da so se umaknili v gošča ali v savano, da bi se izognili bombardiranj zairskih letal. Vse hiše so prazne, trgovine in delavnice zaprte. Mnogo hiš je porušeni, na vseh je videti sledove rafalov iz brzostrelk in težkih mitraljezov. V mestu je tudi mnogo maroških vojakov, ki se vkopavajo, morda v pričakovanju protiofenzive katanskih upornikov, ki v tem trenutku kaj malo verjetno. Vzdušje med vojniki kralja Hasana je na visku, še zepa niso dosegli tako lahke vojaške zmage, saj niso namreč izstrelili enega samega strela iz puške: krili so samo napredovanje zairskih vojakov s svojimi minometi.

Mobutu se je sprehajal med vojniki, pojedel z njimi enega od ameriških obrokov, ki so jih iz ZDA pripeljali z ogromnimi transportnimi letali C-130, morda je tudi spil stekleničko coca-cola (zahteval je namreč od Amerikancev, v okviru nevojaške pomoči kar 60.000 steklenic te osvetočje pijače). Izrazil je svojo hvaležnost francoskemu predsedniku Giscardu D'Estaingu, enemu redkih evropskih državnih poglavarjev, je dejal Mobutu, ki je imel dovolj poguma, da prisloži Zairu na pomoč. «Če se Evropa trese, ko Brežnev kihne,» je dejal pogumni zairski šef, «potem Evropa ni zame.» Mobutu je večkrat obtožil Kubo, Sovjetsko zvezo in tudi Vzhodno Nemčijo, da vežbajo in vodijo katanske upornike, ki so prodrli pred sedmimi tedni v Šabo. Pri tem gre omeniti, da so tako Kuba kot Sovjetska zveza večkrat odločno zanižali, da bi bili zapleteni v spopad, kar je potrdila tudi ameriška obveščevalna služba.

Medtem je odpoval v Lumumbaši, glavno mesto južne pokrajine Šabe nigerijski zunanji minister Garba, ki naj bi se sestal z Mobutujem, da bi skušal posredovati med Zairom in Angolo in omiliti napetost med obema državama po »neljubem incidentu», kot ga je Garba sam označil.

Voditelj upornikov Mbumba, bivši poveljnik katanski orožnikov je danes obtožil zairske in maroške čete, da so popolnoma razdejale mesto Mučaco. V nekaterih primerih so baje zaprli družine domačinov v njihove hiše ter jih žive zažgali. To je med domačini povzročilo divje sovraštvo do zairskih in maroških vojakov, zaradi česar so vsi prebivalci zbežali, mnogi pa so se baje pridružili upornikom. «Mesto Mučaca v bistvu ne obstaja več,» je dejal Mbumba. Največ prebivalcev naj bi zbežalo po bombardiranju 17. aprila. (if)

AGIP ZGUBLJA 400 MILIJONOV NA DAN

«Bravo» še vedno bruha nafto v Severno morje

STAVANGER, 27. — Zjutraj so se obnovila prizadevanja, da bi ustavili močan curek petroleja, ki iz vrtnate platforme «Bravo» odteka v Severno morje. Vremenske razmere so bile ugodne in ob ameriški tehniki sta v 6 urah, kolikor sta bila na platformi, naredila zelo uspešno delo, čeprav jima še ni uspelo ustaviti petroleja. Po šestih urah so delo na platformi prekinili in ga bodo nadaljevali jutri.

Oba Američana skušata pritrčiti na glavno cev, iz katere uhaja petrolej, tri druge cevi, tako da bi končno lahko vgradili ventil, s katerim bi curek ustavili. Delo je težko zahtevno, saj je treba cevi pritrditi zelo natančno, ob stalni nevarnosti, da se petrolej vname. Zato še vedno močijo vrtnalo platformo z velikimi količinami morske vode. Danes zjutraj so menili, da bo ameriška izvedenica uspešno ustavila petrolejski curek že pred koncem današnjega dne.

Kot je znano uhaja vsakih 24 ur v morje 4.000 ton petroleja. Ker je

Alberti v Španiji

MADRID, 27. — Po 38 letih, ki jih je preživel v izgnanstvu se je španski pesnik Rafael Alberti danes vrnil v Španijo. Na madridskem letališču so ga dočakali številni komunistični predstavniki. Alberti bo kandidiral partije za poslansko zbornico v Cadizu.

Prispejate za DIJAŠKO MATICO

TRŽAŠKI DNEVNIK

V SOBOTO V PROSTORIH DRUŠTVENE GOSTILNE

OBČNI ZBOR DOMAČEGA GOSPODARSKEGA DRUŠTVA

Pobude za boljše delovanje društva in potrjen obračun

V soboto zvečer je bil v prostorih društvene gostilne na Proseku redni občni zbor domačega gospodarskega društva, katerega se je udeležilo lepo število članov.

Prisotne je v imenu društva pozdravil Ivan Ban, ki je bil izvoljen za predsednika občnega zbora, za zapisničarja pa Bruno Rupel in Stanko Praštel.

Najprej je predsednik Ivan Ban podal krajše poročilo o delovanju odbora v pretekli poslovni dobi in o raznih pobudah in delih, ki so bila nujno potrebna za boljše delovanje društva. Med drugim je Ban seznanil prisotne, da je dosedanja gostilničarka Marija Černjava po osmih letih podala ostavko, kar predstavlja za društvo nedvomno veliko izgubo, saj je Marija skupaj z družino in sorodniki z vestnim in vzornim delom mnogo pripomogla k dvigu in ugledu društvene gostilne na Proseku. Zato se ji je Ban v imenu odbora in članstva toplo zahvalil, obenem pa omenil, da je odbor že dobil novega gostilničarja, ki bo prevzel obrat v drugi polovici maja.

Ob koncu je Ban še prebral pismeno ostavko blagajničarja Stanke Furlana, ki se je moral zaradi boleznih odpovedati funkciji, katero je vestno opravljal mnogo let. Zato mu je Ban v imenu vseh izrazil vso pohvalo z željo, da bi kmalu okrevail.

Sledilo je blagajniško poročilo, katerega je podal predsednik Ban, ki bo opravljal tudi funkcijo blagajnika do naslednjih volitev, ki bodo prihodnje leto.

ROJANSKI MALČKI V NAŠI TISKARNI

Obišli naše tiskarne so postali že običaj marsikateri šole, predvsem zaradi zanimanja, ki zbujajo v naših malčkih in mladini. Prav tako zanimanje in otroško spretnost je bilo značilno za včerajšnji obisk učencev petega razreda rojanske osnovne šole, ki so se v spremstvu učiteljice Vere Poljsakove sprehajali med našimi stroji.

Pogovor predstavnikov konzult o variantah regulacijskega načrta

Včeraj so se sestali predstavniki in člani urbanističnih komisij dvanajstih rojanskih konzult ter občinski odborniki za urbanizem De Luca in za decentralizacijo Lonžar. Ta sestanek spada v okviru srečanj o belih odborništev v zvezi s sejo občinskega sveta, ki je razpravljala o variantah in občinskemu regulacijskemu načrtu. Odbornik De Luca je zagotovil predstnikom rojanskih konzult, da tržaška občina zavzame kak predlog, kar ima pred seboj koristi celotne skupnosti in ne koristi posameznih mestnih četrti. Na seji so tudi orisali najpomembnejše urbanistične posege, ki urbanistično načrtuje mestno zgodovinsko področje. V kratkem bo prišlo do posvetovanj s konzultanti, ki so omejske pristojne za zgodovinsko središče, da se o ustreznih posegih razpravljajo.

● V Uradnem listu je bil 14. aprila objavljen razpis natečaja za sprejem v ofisersko šolo finančnih stražnikov. Rok za vpis zapade 14. maja.

Bežen sprehod

(Nadaljevanje s 4. strani)

Čisti les, kar dokazujejo zelo očite žile. Kot smo rekli, bo Blatino razstavljal še danes in jutri. Iz strogega središča mesta stopimo v Ul. Marconi ob Ljudskem vrtu in sicer v galerijo «Carte